

e **LN** ou **G**aià

Revista social i cultural

EL BAIX GAIÀ

OPINIÓ

EL MIL·LENARI

HISTÒRIA

Nº 2 Juliol 2004

Amb els més petits hi tenim les atencions més grans...

Aquesta és la tasca del teu Consell Comarcal. Donar suport a tots els veïns del Tarragonès i arribar allí on els municipis tot sols no ho poden fer .

Per això, amb els més petits hi tenim les atencions més grans i amb tots plegats sumem forces.

*Des del Consell Comarcal del Tarragonès
cada dia treballem amb tu*

CONSELL COMARCAL DEL TARRAGONÈS

Carrer de les coques 3 43003 Tarragona. Tel. 977 64 38 35 www.tarragones.org

EDITORIAL

Les primeres paraules d'aquesta editorial són de merescut reconeixement als conciutadans que van tirar endavant la que hem de considerar la primera revista de la Nou. Es deia La Remor del Gaià. Un error en el passat número d'el Nou Gaià és l'únic responsable que aquesta menció no s'hagi fet fins ara. A tots els que hi treballaren, vagin les nostres disculpes i els animem a continuar aquella tasca que iniciaren ja fa uns anys a través d'aquestes pàgines. Agraïrem a qui disposi d'exemplars d'aquella publicació que ens ho faci saber, a fi d'incloure'ls a l'arxiu documental del municipi que volem endegar.

En aquesta segona edició d'el Nou Gaià s'incorporen noves col·laboracions, cosa que ens complau enormement, com també el fet que s'enceti una nova secció dedicada a la història local i comarcal. Aquests articles d'història, ens apropen a les primeres referències escrites que hi ha de la Nou i els seus habitants, i permeten que ens adonem que, d'aquí a 7 anys, l'any 2011, es complirà el mil·lenari de la Nou. La importància d'aquesta data per al poble ha de ser una fita que ens serveixi a tots per marcar-nos uns objectius col·lectius ambiciosos, els quals permetin potenciar la Nou en tots els nivells. Llencem la idea i ens oferim a treballar-hi plegats perquè el mil·lenari tingui la rellevància que la Nou es mereix.

De la sortida d'el Nou Gaià ençà ha succeït un fet luctuós que no volem oblidar i que ens va colpejar a totes les persones de bé de tot el món. Ens referim a l'ignominiós atemptat terrorista de Madrid de l'11-M. La Nou va unir-se al dolor i consternació generals, va mostrar la seva solidaritat als familiars i al poble de Madrid, així com el més contundent i enèrgic rebuig al vil atemptat. Ho va fer, com tants i tants pobles i ciutats de l'Estat, amb una concentració que va aplegar a una nombrosa assistència a la plaça del Centenari, tal com ja ho havia fet uns anys enrere amb l'assassinat de Miguel Angel Blanco.

Donat els escassos mitjans econòmics que disposem, volem agrair la col·laboració que hem rebut de les institucions polítiques, Consell Comarcal del Tarragonès i Diputació de Tarragona, però sobretot la de tots els industrials i comerciants del poble, dels quals esperem que les seves insercions publicitàries, sens dubte amb ànim de suport i col·laboració, continuïn en les properes edicions. A tots ells i a aquells que aquest cop no s'hi han pogut afegir però que possiblement ho facin en properes vegades, moltes gràcies.

Per últim, atès que coincideix la sortida d'aquesta revista amb els actes festius en honor a la patrona del poble, tot l'equip de redacció i col·laboradors no volem deixar passar l'oportunitat de desitjar a tothom una molt bona Festa Major 2004.

eL Nou Gaià

Consell de redacció

Jordi Cañellas
Ma. Teresa Figueras i Briones
Òscar Martí i Mompel
Ignacio S. Mincholed
Concha González
Josepa Martí i Rovira

Edita

Regidoria d'Acció Ciutadana de l'Ajuntament de la Nou de Gaià

Il·lustració

Bernardo Zichaeus

Disseny editorial

Intangibles Creación y Comunicación
Imprimeix

Infotècnica. Tot per l'oficina

Dipòsit legal: T-1732-2003

Amb la col·laboració de:

Diputació de Tarragona
Consell Comarcal del Tarragonès
Promogrup

SUMARI

EDITORIAL	1
EL MIL·LENARI	2
SOCIETAT	3
Concurs de dibuix	4
Festes Populars	5
Grup Sardanista	7
Cooperativa Agrícola	8
Societat de Caçadors	9
Associació de jubilats	10
Reforma Urbanística	12
Vida a La Nou	13
CULTURA. Història	15
Un senyal de cultura	17
Cultures	19
Escoles	20
El Patrimoni dels Nouencs	21
El Baix Gaià	27
Tradicions	30
Teatre/ Llibres	33 - 35
OPINIÓ	36
INFORMACIÓ. 5 al dia	40
Meteorologia / Energies alternatives	41 - 42
L'Ajuntament informa	43

■ EL MIL·LENARI

UNA ULLADA AL NOSTRE PASSAT

Lluís Virgili

Al tombant del primer mil·leni, la frontera nord-oriental d'al Andalus –el Targ-al-alà- s'anava incorporant progressivament al territori d'expansió del Comtat de Barcelona. Les terres del Penedès, la part més oriental del Camp de Tarragona i part de la Baixa Segarra foren les primeres zones en annexionar-se al Comtat. Es tenen notícies des de mitjans del segle X dels dominis comtals que arribaven al Gaià Alt i Mitjà (Queralt, Montagut, Sta. Perpetua, Montmell, Querol...). Aquesta situació contrastava amb la de les terres del Baix Gaià on la confusió de la possessió territorial era encara palesa. La franja entre el Llobregat i el pla del Camp de Tarragona es denominava Marca del Comtat de Barcelona –La Marca Extrema –.

En aquest context expansiu, a l'any 1010, el comte Ramon Borrell emprèn una expedició cristiana a

Còrdova amb una doble finalitat: una finalitat política –afeblir una facció sarraïna front una altra- i una finalitat material –compensacions econòmiques -. De la importància de la expedició, en dona fe el qualificatiu amb què citen aquest període els historiadors alarbs d'al Andalus: "l'any dels francs", en referència a la petjada dels catalans en aquelles terres.

Doncs bé, com a membres d'aquest exèrcit (9.000 soldats) hi anaven personatges molt destacats pel seu rang: Armengol I d'Urgell (germà del comte Ramon Borrell), Bernat Tallaferro (comte de Besalú), els bisbes de Barcelona, Girona i Vic, i nombrosos nobles, entre ells, Adalbert, el fill solter del vescomte de Barcelona. L'expedició s'ajuntà a Toledo amb les forces del cabdill sarraí Madhi, i junts avançaren vers Còrdova per fer front a l'exèrcit de la facció sarraïna dominant, encapçalada per Suleyman. Un primer xoc es produí prop de Còrdova (Castell de Bacar), a la primera quinzena de juny del 1010, i aquí vengueren els catalans. Hi hagué una segona batalla a Algodoner, prop d'Algesires, en un lloc situat entre els rius Guadalete i Guadiro. Aquest segon xoc s'esdevingué el 21 de juny

del 1010 i els catalans i llurs aliats foren vençuts.

Adalbert, mort en aquesta segona batalla, abans de partir amb l'expedició, havia testat en la forma denominada "testament sacramental", costum que ja proveïa de la tradició del dret visigòtic. Aquesta manifestació d'últimes voluntats es feia mitjançant un jurament davant l'altar d'un màrtir, amb uns testimonis (sacerdots, jutges i executors) que donaven fe de l'acte. En els mesos posteriors als fets de Còrdova, van ésser publicats a la Marca nombrosos testaments sacramentals de persones mortes en aquelles terres. El 28 de novembre del 1010 fou publicat el d'Adalbert, disposant els seus béns situats a Moya, Olèrdola i Albinyana a favor del monestir de Sant Cugat del Vallès. En aquesta primera disposició –document 431– se n'esmenten les pertinences del Castell d'Albinyana, però no n'especifica cap límit.

Com ho sabem tot això? Doncs gràcies als "Cartularis": llibres i reculls de documents que donen fe dels títols i privilegis de persones o de dominis civils o eclesiàstics. El Cartulari del monestir de Sant Cugat era el més important del Comtat de Barcelona, malgrat que l'any 985 fou incendiat pels alarbs i destruïts els documents d'èpoques anteriors.

■ EL MIL·LENARI

IPSUM KASTELAR
QUE DICUNT NUCE...

El 4 de gener del 1011 el document número 432 del citat Cartulari exposa: "els tutors i almoiners del difunt Adalbert lliuraran al monestir la Torre de Moja, unes terres i el Castell d'Albinyana" –i aquí és quan es mencionen els límits del Castell –"...I PEL CASTELLAR QUE EN DIUEN NUCE (LA NOU) VA PER LA PLANA QUE ANOMENEN ABELLA (VILABELLA) I CAP A L'ALTRA BANDA DEL RIU GAIÀ PER TORTES (ELS MEANDRES) I AL NORD EN LA VILA VENTOS DEL MONT FERRIOLÓN (MONTFERRI)..."

Aquí tenim un text històric en el qual hi apareix per primera vegada el nom de la Nou (Nuce). En aquestes primeres referències, és descrita com una terra a l'extrem de la Marca, una mica dins d'una dèbil línia divisòria que marcava els dos poders oposats (cristià i musulmà). No fou fins uns quants anys més tard que aquesta ratlla quedà consolidada dins la Marca, com veurem en un futur quan fem referència als Castells del Gaià.

Bar Casal
La Nou de Gaià

c/. Cases Noves
Tel. 977 65 55 64

43763 La Nou de Gaià

■ 1er. CICLE DE CONCERTS DE LA NOU DE GAIÀ

TRES ESTILS MUSICALS DIFERENTS DONEN LA
BENVINGUDA A LA PRIMAVERA

Regidoria de cultura

Amb una bona assistència de públic es va celebrar la primera edició dels Concerts de Primavera a l'església parroquial de la Nou de Gaià que, organitzada per l'Ajuntament de la Nou, va constar de tres concerts amb varietat d'intèrprets i d'estils musicals.

El primer concert, celebrat el 25 d'abril, va anar a càrrec de l'Orquestra de Cambra del Conservatori de Vila-seca, una formació de prestigi i amb experiència, que ens va oferir diverses peces de música clàssica d'autors internacionals i catalans.

El diumenge 9 de maig va tenir lloc el segon concert. En aquesta ocasió fou el grup de veus SIXTERS, íntegrament format per dones, qui ens delectà, oferint-nos diferents peces de Gòspel, espirituals negres i altres. Per concloure aquest primer cicle, un ampli grup de joves promeses del Conservatori de Tarragona ens mostraren la seva

excel·lent preparació amb la interpretació d'obres variades de

diferents autors, triades en funció dels instruments musicals en què estaven especialitzats.

Destaquem el fet que aquests concerts es duguessin a terme a l'església. Aquest tipus d'escenari, gairebé inèdit a la Nou, és habitual a moltes ciutats i pobles en l'acolliment de concerts musicals.

En el nostre cas, ens permet gaudir alhora d'un edifici notable i d'una sonoritat adequada. Agraïm la cooperació que en tot moment va tenir l'organització per part del capellà de la parròquia, Mn. Gual.

Esperem retrobar-nos l'any vinent en una nova edició d'aquest cicle de música i confiem que tingui almenys el mateix èxit que el que ha tingut enguany.

■ CONCURS DE DIBUIX

UN MATÍ AMB JOVES ARTISTES

Consell de redacció

El Nou Gaià amb la col·laboració de l'Ajuntament, el CEIP Codinetes, i l'AMPA ha convocat el primer concurs de dibuix adreçat a nens fins a 12 anys amb la finalitat d'escollir una obra per a la portada del segon número de la revista i per elaborar el cartell de la Festa Major 2004.

Cal destacar l'èxit de la convocatòria ja que 38 nens es van aplegar als jardins del Cercat per a realitzar el treball que se'ls proposava: Un dibuix sobre la Festa Major.

Des de les onze del matí fins a la una, els nens van anar realitzant les seves produccions sota la mirada de familiars i curiosos que es van acostar interessats pel desenvolupament de l'activitat. Després, mentre el jurat escollia les tres millors obres i la guanyadora, tots els participants van fer el vermut.

El jurat, format per la Concha, el Ricard, la Cinta, la Mercè i el Bernardo van nomenar guanyadora l'obra de la Siham de 7 anys i finalistes l'obra de l'Alba de 3 anys i la de l'Adriana d'11 anys. També van felicitar a tots els nens per la qualitat de les obres i

per l'afany i esforç demostrats en llur realització.

Per acabar es van repartir obsequis a tots els artistes.

Per part de l'organització agrair a tots els participants i col·laboradors l'interès demostrat i el desig de poder-nos retrobar en una propera edició.

■ FESTES POPULARS

CALIU AL BO DE L'HIVERN

Consell de redacció

El darrer diumenge de febrer es va celebrar, com ja és tradició, l'esperada Calçotada Popular de la Nou de Gaià.

Aquest any van ser 300 els comensals que s'hi van aplegar i unes quaranta persones les que van fer possible que tot sortís d'allò més bé.

El dia comença amb l'encesa del foc per part dels homes. Branca de pi i d'olivera ben seques, redoltes de l'any anterior i grapats de farigola i de romaní secs comencen a cremar perquè a l'hora de coure els calçots i la carn hi hagi brasa suficient. Tot plegat s'acompanya d'un bon esmorzar.

Al voltant de les 10 l'activitat s'accelera. Tothom ja coneix el seu lloc i la gent es va distribuïnt al foc i a les graelles, comptant i embolicant calçots, acabant de parar taula i posant la salsa. Durant dues hores llargues es va fent la cuita dels calçots. Feina feixuga si es té en compte la calor que passen els qui la duen a terme. Tot plegat es desenvolupa enmig de bromes i rialles (el "calibre" dels calçots dóna molt de si).

Al llarg de matí són molts els curiosos que s'atansen a aquest punt per veure de ben a prop com es desenvolupa l'activitat.

■ CONCURS DE DIBUIX

UN MATÍ AMB JOVES ARTISTES

Consell de redacció

El Nou Gaià amb la col·laboració de l'Ajuntament, el CEIP Codinetes, i l'AMPA ha convocat el primer concurs de dibuix adreçat a nens fins a 12 anys amb la finalitat d'escollir una obra per a la portada del segon número de la revista i per elaborar el cartell de la Festa Major 2004.

Cal destacar l'èxit de la convocatòria ja que 38 nens es van aplegar als jardins del Cercat per a realitzar el treball que se'ls proposava: Un dibuix sobre la Festa Major.

Des de les onze del matí fins a la una, els nens van anar realitzant les seves produccions sota la mirada de familiars i curiosos que es van acostar interessats pel desenvolupament de l'activitat. Després, mentre el jurat escollia les tres millors obres i la guanyadora, tots els participants van fer el vermut.

El jurat, format per la Concha, el Ricard, la Cinta, la Mercè i el Bernardo van nomenar guanyadora l'obra de la Siham de 7 anys i finalistes l'obra de l'Alba de 3 anys i la de l'Adriana d'11 anys. També van felicitar a tots els nens per la qualitat de les obres i

per l'afany i esforç demostrats en llur realització.

Per acabar es van repartir obsequis a tots els artistes.

Per part de l'organització agrair a tots els participants i col·laboradors l'interès demostrat i el desig de poder-nos retrobar en una propera edició.

■ FESTES POPULARS

CALIU AL BO DE L'HIVERN

Consell de redacció

El darrer diumenge de febrer es va celebrar, com ja és tradició, l'esperada Calçotada Popular de la Nou de Gaià.

Aquest any van ser 300 els comensals que s'hi van aplegar i unes quaranta persones les que van fer possible que tot sortís d'allò més bé.

El dia comença amb l'encesa del foc per part dels homes. Branca de pi i d'olivera ben seques, redoltes de l'any anterior i grapats de farigola i de romaní secs comencen a cremar perquè a l'hora de coure els calçots i la carn hi hagi brasa suficient. Tot plegat s'acompanya d'un bon esmorzar.

Al voltant de les 10 l'activitat s'accelera. Tothom ja coneix el seu lloc i la gent es va distribuint al foc i a les graelles, comptant i embolicant calçots, acabant de parar taula i posant la salsa. Durant dues hores llargues es va fent la cuita dels calçots. Feina feixuga si es té en compte la calor que passen els qui la duen a terme. Tot plegat es desenvolupa enmig de bromes i rialles (el "calibre" dels calçots dona molt de si).

Al llarg de matí són molts els curiosos que s'atansen a aquest punt per veure de ben a prop com es desenvolupa l'activitat.

■ LA CALÇOTADA POPULAR

CALIU AL BO DE L'HIVERN

Consell de redacció

Un cop escalivats tots els calçots (7000 unitats) queda un temps de marge que la majoria dels col·laboradors aprofiten per a relaxar-se una mica i els que estaven més a prop del foc per a dutxar-se i canviar-se.

A les dues, hora en què comença el dinar tothom recupera el seu lloc: al foc s'escalivarà la carn (11 xais), la llonganissa (25m) i la botifarra (20m), a dins es repartirà el segon plat a les cassoles de

terrisa i els més joves aniran servint el menjar a les taules. Fins que tots els assistents no han acabat de menjar, el ritme és frenètic.

Aquest any el menú ha estat compost per:

Olives arbequines
Calçots amb salsa.
Carn de xai,
llonganissa i
botifarra negra amb fesols.

Taronja
Pastís de nata i crema
cremada
Vi, aigua, cava, cafè i "gotes"

A l'hora del cafè, els responsables del Casal prenen el relleu ja que són ells qui el serveixen. En

aquest moment tots els col·laboradors comencen a parar taula perquè ha arribat l'hora de què dinin. Val a dir que alguns ja estan desganats per l'hora que és i perquè sempre es va picant alguna cosa.

Aquest any també ens han acompanyat diverses autoritats: el president de la Diputació (Joan Aregio), el responsable de la Xarxa Sanitària de Sta Tecla (Joan Ma. Adserà), l'exconsellera de Justícia (Núria de Gispert), els alcaldes dels pobles veïns i l'alcalde

i la majoria de regidors del nostre poble.

En Joan Aregio que ja és habitual a la Calçotada de la Nou per vincles personals, aquest any ho fa fet per primera vegada com a president de la Diputació de Tarragona i en les paraules que ha dedicat un cop acabat el dinar a tots els assistents ha felicitat a la gent que fa possible que tot surti tan bé i ha manifestat que actes com aquest fan créixer una comunitat.

COL·LABORAR A LA CALÇOTADA ÉS DIVERTIT I, TOT I LA GRESCA, SEMPRE SURT MOLT BÉ!

MENJAREM AVUI?
POT SER HAURÍEM DE
TRUCAR AL RESTAURANT

PER ESCALFAR-
SE LES MANS...

TRANQUIL, I TANT QUE
MENJAREM! TOT AQUEST
ENRENOU ÉS NOMÉS UNA
TRADICIÓ POPULAR. NO
VEUS QUE EL FOC JA
ESTÀ ENCÈS?

NO VEUS QUE SI
LLENCES DE TARDS
AL FOC LA GENT
S'EMBRUTARÀ DE
CENDRA?

TANT DE BO! AIXÍ
POT SER S'ESPHILARAN!

JO NOMÉS
ENCENDRÉ EL FOC,
LES GRAELLES JA
LES POSARAN ELLS

EM MORD
DE GANA!

UNS MASSA LLARGS,
ELS ALTRES MASSA
CURTS, ARA AIXO, ARA
ALLO... S'HA ACABAT!

TÉ MASSA
ESCUMA!

COM POT SER QUE
LA CERVESA
S'ACABI ABANS QUE
LA LLI MONADA?

EL QUE PERDI
POSARÀ LA
CARN. AIXO NO
S'ACABARÀ MAI!

MARE DE
DÉU!

UNA DOTZENA
DE LLONGANIS-
SES PER DEU
COSTELLES!

SEMPRE HI HA TANTES
DISCUSSIONS SOBRE LA
GRANDARIA DELS CALÇOTS
QUE ELS PORTEM EN
TORRETES I CADASCÚ
QUE SE'LS TRÍ!

QUÈ HI FAREM!

MILLOR FÓRA QUE
APDSTÉSSIM QUI VA A
BUSCAR MÉS CERVESES
PER FER XAMPUS...

■ GRUP SARDANISTA

■ XXVIè APLEC DE SARDANES

LA PISTA ES VA OMLIR DE BALLADORS

GRANS I PETITS

Pel Grup Sardanista

El passat dia 18 d'abril en la programació dels aplecs de les comarques meridionals hi figurava el XVIè. Aplec de Sardanes "Gran Jardí" a La Nou de Gaià. El dia començava una mica esventegat però el sol s'obria pas entre els núvols. Els membres del grup sardanista s'afanyaven a engalanar el jardí del Cercat per l'ocasió i a muntar les taules pel dinar de germanor.

A partir de les 10 del matí començaren a arribar sardanistes d'arreu de les comarques catalanes i també els músics de les cobles Reus Jove i Blanes.

Foto cedida per Mª Teresa Dalmau Gibert

A les onze en punt començaren a interpretar-se les sardanes programades per la ballada del matí i de mica en mica la pista on es balla s'omplia d'anelles amb els balladors més matiners. A partir de les dotze amb la sortida de la missa dominical començaren a arribar els espectadors i balladors del poble. Just quan l'Aplec

començava a escalfar-se el temps va fer la seva mala jugada fent caure quatre gotes i havent d'entrar a corre-cuita cap dins del casal municipal, també preparat per l'ocasió, fins al final del matí. En total es van interpretar 10 sardanes molt balladores. A partir de les 2 del migdia es va servir el dinar, amb un plat d'arròs de la gran paella cuinada per l'ocasió pels cuiners Rafel i Julià. Cal dir que era molt bona i que les més de dues-centes persones que van participar en el dinar van poder repetir i llepar-se'n els dits. Tot això acompanyat amb vi, macedònia i coca i avellanes del

c a m p d e
T a r r a g o n a .
Després de plegar totes les taules del dinar va continuar l'aplec i vam poder fer-ho a fora al jardí amb l'alegria de tots els balladors. La pista es va omplir de balladors, grans i petits, envoltats d'espectadors que s'ho miraven embadalits.

A la meitat del repertori es va interpretar la sardana "Gran Jardí" del mestre Tomàs Gil i Membrado que la va compondre i regalar pel desè aniversari del nostre Aplec i que cada any es toca. Al final de la tarda les notes

dels músics posaven fi a l'Aplec i tots els balladors en una sola anella de germanor vam cridar un visca ben fort i fins l'any que ve.

Des d'aquestes ratlles volem agrair a tots els socis, a les empreses col·laboradores i a les institucions el suport rebut, però també a tots els voluntaris que desinteressadament, any rere any, treballen per que tot surti bé. Gràcies a tots.

Sortida al teatre

El passat dissabte dia 15 de maig el Grup sardanista va organitzar una sortida al teatre i 24 persones del poble es van desplaçar fins el Teatre Nacional de Catalunya per veure l'obra Maria Rosa, d'Àngel Guimerà. Sota la direcció d'Àngel Alonso actors tan coneguts com Rosa Renom, Maife Gil, Lluís Soler o Artur Trias donaven vida a Mª Rosa, la Tomasa, el Marçal.... Sorpren l'actualitat i la vigència de la "colla": el personatge col·lectiu de l'obra.

Sant Joan

El dia 23 de juny a les 17 hores vam sortir cap a Reus a buscar la Flama del Canigó. Cap a les 19 vam arribar al casal i vam repartir-la als pobles de la rodalia. Hi va haver coca i cava per a tothom.

■ COOPERATIVA AGRÍCOLA

■ LES COOPERATIVES, EMPRESES INTEGRADES AL TERRITORI

CRISI MOLT FORTA EN EL SECTOR DEL VI

Ariadna Pocurull i Ricard Rey

A Catalunya, el 80% de la població viu, aglomerada, en un 20% del territori. Així doncs, el 20% restant dels habitants del país ens hem de fer càrrec de la majoria del territori, de tota la zona rural. Tenim cura de la nostra terra i impulsem la seva evolució econòmica i industrial. Les cooperatives i els nostres associats som gent que lluitem pel futur de casa nostra i formem un teixit empresarial amb capacitat de fer progressar el territori.

Treballem amb l'eficàcia, seriositat i rigorositat que la societat exigeix, ens hem erigit en el motor del món agrari i en part important de l'agroindústria catalana, a més de constituir el mitjà de vida de la majoria de famílies del camp. I tenim un tret diferenciador de totes les altres empreses. Som grups econòmics arrelats al nostre territori. El nostre compromís és amb la gent i la terra. La nostra voluntat de permanència en el territori i en el temps és generadora de riquesa. La cooperativa actua com a proveïdora i client de la producció d'agricultors i ramaders i de serveis de la zona així com a contractista

de mà d'obra local.

Les cooperatives assumeixen serveis no rendibles però sí imprescindibles per al seu entorn, ja que d'altra manera els habitants de les zones rurals no podrien accedir-hi. La funció econòmica, social i territorial de la cooperativa agrària és, doncs, indiscutible. I si de veritat les polítiques públiques aposten per la no deslocalització de les indústries, és prioritari el foment i la promoció d'aquest sector que, per no anar en contra de la seva pròpia essència, no "emigrarà" mai. L'agroindústria cooperativa.

ESTEM PASSANT UNA CRISI MOLT FORTA EN EL SECTOR DEL VI

Fa tres anys un pagès rebia el doble del que rep ara de la seva collita de raïm ienguany les perspectives segueixen no sent molt bones, és a dir, són més aviat dolentes.

Els preus continuen baixant i el quilo de raïm blanc s'està pagant entre els 12 i 15 cèntims d'Euro (unes 20 a 25 pessetes el kg).

Les causes d'aquesta davallada de preus podem ser moltes. Una d'elles és la sobreproducció dels últims anys (plantació de moltes hectàrees de vinya amb els nous plans de

reestructuració de la vinya, que ho pagaven tot, plantar, emparrar, ...) junt amb l'augment de la **competència**, cada dia més ferotge, de vins de fora de Catalunya o de dubtosa procedència, però al mateix temps molt més econòmics.

Les últimes notícies diuen que la crisi pot tocar fons, i que en els propers anys veuríem una possible remuntada de preus a les nostres collites, tan i tan esperada per a tots.

AJUT PERMANENT A LA FRUITA SECA: REQUISITS I QUANTIES

El Ministeri d'Agricultura ha fet públic els requisits per accedir a l'ajut permanent a la fruita seca.

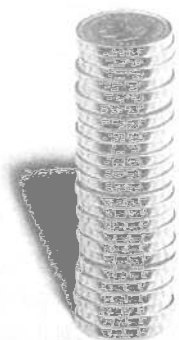
Organització de productors: És obligatori que les plantacions estiguin adscrites a una organització de productors, a través de la qual s'abonarà l'ajut.

Superfície mínima de parcel·la: 0,2 ha.

Densitat mínima de població:

Ametller:	80 arbres/ha
Avellaner:	150 arbres/ha
Garrofer:	30 arbres/ha

Característiques del cultiu: ha de ser homogeni, no disseminat, amb plantació regular contínua.

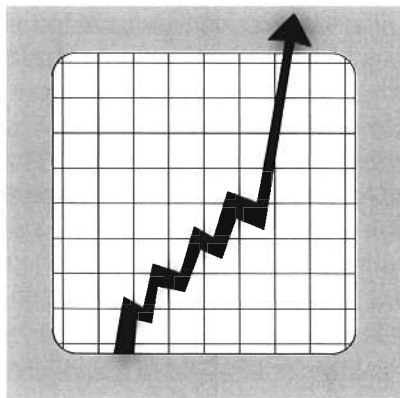

■ LES COOPERATIVES, EMPRESES INTEGRADES AL TERRITORI

AJUTS PER A LA FRUITA SECA EN EL SECTOR DEL VI

Import de l'ajut: 241,5 eur/ha, més un ajut addicional de 105 eur/ha en avellaner. En cas de superació del pressupost, s'aplicarà coeficient corrector.

La cooperativa ha donat els serveis als seus socis de fruita seca i garrofa per accedir a aquest ajut, fent totes les DUN, (declaració única de conreu), i emplenant tots els impresos necessaris per a rebre l'ajut; cada any s'hauran de revisar, i fer altes, baixes o canvis de noms.

CRITERIS DE QUALITAT EN EL REPARTIMENT D'AJUTS A L'OLI D'OLIVA

A Catalunya, el sector s'ha unit per demanar un 60% d'ajuda acoplada (és a dir, a l'hectàrea cultivada) i un 40% desacoplada (és a dir, segons l'import de l'ajut cobrat de mitjana en els anys 1999-2000-2001-2002), amb una ajuda mínima de 300E/hectàrea. Tal com vam mostra en l'estudi

d'impacte. Queda clar que Catalunya sortiria beneficiada com més ajuda per hectàrea obtingués. No obstant això, la resta del Estat espanyol apreta per obtenir el màxim d'ajuda desacoplada, ja que tenen mitjanes de producció per hectàrea molt altes, i sembla que l'Estat espanyol estaria disposat a defensar fins a un 95% del pressupost desacoplat.

Els productors d'oli d'oliva prefereixen que el govern central alhora de repartir els ajuts comunitaris facin prevaler la qualitat i no tant el rendiment. Segons la UE (Unió Europea) el 60% s'atorgarà d'acord amb les produccions i la resta segons els criteris que defineixi cada país. La UP (Unió de Pagesos) i la FCAC (Federació de Cooperatives Agràries de Catalunya) afirmen que moltes explotacions amb l'aplicació de la PAC (Política Agrària Comuna) perillan. Ara, el MAPA (Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació) ha de decidir com es repartirà el 40% restant.

LA COOPERATIVA, SEMPRE AL VOSTRE SERVEI.

■ SOCIETAT DE CAÇADORS

■ TEMPORADA DE CAÇA 2003-2004

EL CONILL DE BOSC

Ariadna Pocurull i Ricard Rey

En els últims mesos, un tema recurrent en les converses dels caçadors, durant la temporada de caça i ara que s'ha acabat, sempre és el de la situació poblacional del conill de bosc.

Encara esperem amb impaciència que la vacuna recombinant ecològica arribi als nostres camps, que la seva presència efectiva en els nostres vedats ens porti a aquesta ansiosa recuperació del conill, amb el que això suposaria per a tot l'ecosistema, no sols per als caçadors sinó també per a molts depredadors naturals, molts d'ells en perill d'extinció, com poden ser els linxs i l'àguila imperial, entre d'altres.

És possible que estem a les portes de l'any en què, per fi, podríem saber a què atendre's respecte al futur sanitari del conill de bosc. Tots esperem que les notícies que ens arribin aquest any siguin favorables i que no es retardi més l'autorització de la vacuna recombinant, sobretot per la seva seguretat i la seva eficàcia ja que caçadors i experts en medi ambient coneixen àmpliament les bondats de la presència del conill de bosc per a l'equilibri de la natura.

■ **TEMPORADA DE CAÇA 2003-2004**

SOPAR DEL SENGLAR

2

Aquest any ha estat un any normal en captures de conill de bosc; la perdiu en canvi tot i respectar-les (tant sols es poden caçar 4 dies determinats i fins al migdia) segueixen sense proliferar i sembla que n'hi hagi menys. Les llebres no es poden caçar per procurar una possible repoblació i per la por a què s'extingeixi l'espècie. Cada any hi ha més guineus, amb això s'afegeix la manca de permís a l'estiu per poder caçar-les, que és quan es podria fer un bon control d'alimanyes. Enguany només hem capturat tres porcs senglars donades les poques batudes que s'han realitzat.

A continuació us proporcionem el resultat de caça d'aquesta temporada:

CAÇA MENOR

Conill	330
Perdiu roja	7
Guatlla	5
Tudó	40
Becada	2
Tords i grives	100
Guineu	16
Garses	60

CAÇA MAJOR

Porc senglar 3

Com cada any s'ha fet el sopar del senglar al casal del poble, enguany com d'altres anys hi ha hagut força gent entre els veïns del poble i de les rodalies, com caçadors d'altres pobles i amics. Unes 140 persones, aproximadament.

El menú va ser el següent:

- Enciam amb romesco
- Estofat de senglar
- "ESPECIAL DE LA NOU"
- Fruits secs de casa
- Vi, Aigua, Cava i Cafè.

No podem acabar sense donar les gràcies als dos cuiners, Julià Giner i Joan Rovira, que amb tant d'afany s'esmeren per fer un sopar tan bo.

■ **AQUELLS TEMPS DE JOVENTUT**

UN BALL SETMANAL, L'ÚNICA DIVERSIÓ.

Oscar Martí

A l'anterior número es va convidar a participar totes les entitats del poble, oblidant una de ben important, l'associació de jubilats. Si un dels objectius d'aquesta publicació és recuperar la memòria històrica de la Nou, qui millor que les persones més grans perquè ens en parlin. Són una font de saviesa, per l'experiència que han acumulat al llarg de les seves dilatades vides i per les vicissituds viscudes, i per això no volem desaprovechar l'oportunitat que ens brinden per recollir-ne els testimonis. Són com llibres que ens conviden a la lectura i a viatjar cap al passat a través dels seus records; a escoltar i aprendre dels seus consells. Avui, tres germanes octogenàries, l'Elisa, l'Assumpció i la Mercè Gallofré i Virgili, ens parlen de com foren els anys de la seva joventut, de com va marcar les seves vides la tràgica Guerra Civil, de com van remuntar els difícils anys de la postguerra, i de com el règim franquista va ser una llosa més pesada que la de la tomba del dictador.

Els anys que precediren la Guerra foren uns anys feliços, sobretot si els comparem amb el que

Perruqueria **Àngels** Estètica

Carrer Cases Noves, 18 - Telèfon 977 65 50 37
43763 LA NOU DE GAIÀ (Tarragona)

■ AQUELLS TEMPS DE JOVENTUT

A LA NOU, LES NENES MAQUES

inimaginablement els reservaria el futur. A pesar de tot, la situació era aquesta: La Nou vivia bàsicament de la pagesia i les terres pertanyien a 3 ó 4 famílies terratinents que exercien sobre el poble un domini similar al dels senyors feudals. La gent les conreava a canvi de rabasses, que era com s'anomenaven les porcions dels fruits cultivats que es repartien el patró i el pagès o rabasser. De les rabasses, que en corresponia la meitat a cada part, es passà posteriorment als terços, dues parts per al treballador i una per a l'amo. Patró i amo és un llenguatge que s'emprava a l'època i que bé denota la relació de vassallatge existent. Una economia tan tribal es basava en l'autarquia: Cada casa tenia un porc i ànecs que els abastien durant tot l'any. A ple segle XX, a la Nou i en general al camp català, es pot dir, sense por d'equivocar-nos, que perdurava el feudalisme i el caciquisme més rancis. Situació que es va encruelir passada la guerra i que va perdurar fins gairebé el final de la dictadura.

Treballaven al camp de sol a sol, sis dies a la setmana, i la joventut en tenien prou amb un ball amb gramola els diumenges per a divertir-se. Al poble se n'arribaven a organitzar 3, excepte en època de Quaresma durant set inacabables setmanes, als quals s'hi assistia segons la classe social a la qual es pertanyia. Com si d'una estructura

de ciutat romana es tractés, a la part més alta del poble hi tenia lloc el ball dels més rics.

No hi havia mitjans de transport i això feia que els nouencs es casessin entre ells i com a molt es relacionaven amb els habitants dels pobles veïns. S'assistia a les Festes Majors de Salomó, el Catllar, la Riera, la Pobla, els Masos de Vespella, i els d'aquests pobles venien a la Festa Major de la Nou. En aquell temps, segurament per la proximitat, hi havia molta rivalitat amb el poble de la Riera. El jovent es trobava al pont de l'estació del tren per tirar-se pedres, recorden les germanes, i una mena d'ingenu rodolí es deien els uns als altres: "A la Nou es pixen al llit i diuen que plou (deien els de la Riera)" i replicaven els nouencs "A la Riera es caguen i diuen que neva". O aquest altre "A Ferran, tan tan/ Tamarit, tit tit,/ Altafulla, gent d'agulla/ a la Torre, escarabats/ a la Nou, les nenes maques/ i a la Riera, guaita forats".

I, amb això que arribà la guerra i amb ella una època de penúria, odís i traïcions. La població va quedar dividida en els dos bàndols: els nacionals i els rojos. A la Nou, el conflicte bèl·lic se'n va endur set innocents vides. Es va crear una secció de la Falange i, a l'església, homes del poble amb fusells a l'altar presidien la missa. En aquells temps de por i silenci, hagué qui va haver

de fugir del país, com l'Assumpció i el seu difunt marit, Nissio, que, condemnat a mort pel règim franquista, s'exiliaren a França on poc després els esperava un nou confrontament: la 2a Guerra Mundial. Recorda l'Assumpció com van ser de durs aquells primers anys d'exili amb l'esperança d'un retorn cap a Catalunya, que defallia any rere any mentre la dictadura s'assentava a Espanya, i el qual no va arribar mai.

En aquells anys convulsos i durant uns quants més, la gent va passar gana. Es feia l'estraperlo i, com que no hi havia diners per comprar allò que es necessitava, s'intercanviaven productes del camp per un pa negre que ni els gossos d'avui dia menjarien. Després de la Guerra, els "diners dels pobres" no varen servir i molts van perdre les terres conreades. El poble encara va ser més dependent, si cap, dels que podien donar-los treball.

Amb un bri de tristesa i els ulls envidriats, recorden com els vells aguardaven els seus últims dies a la vora del foc, una vegada havien estat arraconats despietadament per ja no ser útils pel treball. Se n'alegren, però, de com la seva vellesa és millor, amb unes pensions que disten molt de ser dignes però que els proporcionen la seguretat, llibertat i independència que no van tenir els qui visqueren en aquella grisa i fosca època.

■ REFORMA URBANÍSTICA

■ AMB ULLS CRÍTICS

UNA NOVA PERSPECTIVA

DEL CASTELL

Òscar Martí

Recentment la Nou ha fet un pas de gegant en el seu objectiu de millorar el nucli antic. Tal com estava previst en el planejament, amb l'enderroc d'uns magatzems en mal estat, es guanya un nou espai per a ús públic al carrer de la Generalitat, que permet una nova perspectiva del castell. Un risc que es corria amb aquesta reforma, el qual va ser sospesat degudament amb Urbanisme de la Generalitat quan es redactava el planejament, era el de perdre una plaça ben delimitada, la qual es descobria inesperadament. Sempre recordaré el gran impacte que em va produir, quan caminant entre els carrers estrets i laberíntics del centre de Roma, vaig topar-me de sobte amb la Fontana di Trevi, un dels monuments barrocs més visitats de la capital. Salvant les diferències, això també podia succeir a aquells que visitaven la Nou per primera vegada. Malgrat tot, l'arquitecte i els que formàvem part d'aquell equip de govern vam pensar que el benefici era superior si s'eixamplava el carrer i es feia una mena de bulevard o saló urbà. Com en tot, hi haurà opinions favorables i contràries, les quals respecto, però en comprovar com queda després de l'enderroc, em reafirmo personalment en aquella decisió compartida. Crec que

significa una millora en l'accés al nucli antic i que estèticament, sempre que s'urbanitzi adequadament i ràpidament, el resultat final també serà satisfactori.

En la urbanització del bulevard també va sorgir el dilema de destinar completament el nou espai a passeig o bé, en part, a zona d'aparcament. Finalment, es va decidir aquesta opció, amb l'argument d'evitar l'estacionament a la plaça. Això no s'ha aconseguit i la plaça gairebé sempre presenta un aspecte més semblant a un aparcament desordenat que a plaça. I, lamentablement, el cotxe en detriment del vianant s'ha apoderat de tot l'espai. Una solució per evitar l'estacionament a la plaça seria la de ficar pilons,

cosa que sovint he proposat a l'ajuntament, però la resposta ha sigut que el pas rodat pel camí de la font, després de la pavimentació, ho impedeix, tot i que pocs vehicles l'utilitzin. Crec que, avui per avui, essent la plaça el lloc neuràlgic de la Nou i, juntament amb el jardí, l'únic que està arranjat, s'hauria d'evitar l'aparcament, més encara quan aquest és el protagonista en el renovat carrer de la Generalitat. Caldria potenciar l'ús del pàrking del Cercat, sobretot quan s'urbanitzin els accessos, ara insuficients. Altres pobles com Altafulla, amb qui m'agradaria que la Nou s'hi emmirallés, impedeix encertadament l'estacionament a les places de la Vila Closa (nucli antic) com la del Pou.

Una gran grua s'ha col·locat davant de Cal Metus per poder arranjar la part posterior del castell. M'expliquen que la seva instal·lació va ser tot un espectacle per als qui hi assistiren mig embadalits. No cal dir que una grua d'aquestes dimensions és un fet del tot insòlit a la Nou i que el contrast de la moderna tecnologia amb un poble on sovint sembla que el temps no hagi passat és, com a mínim, xocant. Feia temps que imaginava un horitzó de la Nou amb diverses grues que mostressin una

■ AMB ULLS CRITICS

UNA GRAN GRUA S'INSTAL·LA A CAL METUS

puixança i dinamisme desitjats. Estem a les portes d'un desenvolupament i creixement urbanístics sense precedents al poble, que com tot canvi comportarà beneficis i pèrdues. Espero que tant l'ajuntament com els promotors tinguin la sensibilitat, visió i control suficients per fer que els guanys pesin més. Hi confio.

També és un goig veure per fi acabat el jardí adjacent al castell, finca també assolida gràcies a una cessió prevista en el planejament, que permet un nou recorregut al voltant del monument. Globalment, al meu

gust, ha quedat bé. Són un encert el color del terra de formigó, tot

i que seria millor haver-lo cobert en pedra, les escales, aquestes sí, folrades amb la mateixa pedra que es va utilitzar a la Pleta, però sobretot ho és haver deixat a la vista les sitges existents, donant-los el protagonisme que es mereixen. Lamento l'ordenació de l'espai, i sobretot, que s'hagi repetit un error comès a la plaça del Centenari, i és la instal·lació d'uns bàculs inapropiats pel llum que sostenen. Per esmenar tal desencert proposo pintar-los de negre i així dissimular aquella poca sintonia o, directament, canviar-los. Tampoc s'hi escau el banc de xapa que, pel que em comenten, va ser escollit pel seu barat cost i manteniment. Dissortadament, pel que es veu, és el model de banc utilitzat a la Nou, tant a la part nova com a l'antiga, o al jardí, al costat d'altres de model romàntic. Tot plegat, una llàstima.

Per últim prego a l'Ajuntament que d'una vegada acabi l'accés al castell des del jardí. Es va començar a arranjar fa uns 6 anys i va quedar inacabat. Des de llavors, no s'hi ha fet res i altres restauracions o millores, com el mateix jardí que he comentat abans, han passat per davant. Seria paradoxal que s'acabés de restaurar el castell i aquell accés restés pendent.

■ VIDA A LA NOU

■ PERSONATGES

EL RELLOTGER Arantxa Arcaute

Si t'acostes al mirador de la Pleta encara sents el soroll d'aquella moto Derbi i pots veure com tira amunt, amb un caixó al darrera i un llarg abric negre a sobre, cap a Vespella. S'atura en un revolt i deixant caure la cama a terra aprofita aquella mena d'inclinació, no sols per aguantar la màquina, sinó més aviat per aixecar el bot i fer un bon "trago". Ell gastava més combustible que la moto.

No era de la Nou però hi venia sovint; a la primeria trigava una mica més, després ens visitava un camí a la setmana. L'abric, ple de butxaques i les butxaques, plenes de joies i de rellotges. En el caixó de la Derbi portava les eines per tornar a posar en marxa tots aquells "trastos" aturats i a vegades no tan "trastos", que tot i que eren d'or, i havien costat una fortuna, estaven tan morts com el que més. Uns eren companyia eterna d'alguns canells, altres no perdien l'esperança de no ser oblidats per sempre en aquell calaix i molts esperaven arrepenjats a la paret i, que per alts i fornits que fossin havien d'aguantar les mirades orgulloses dels que penjaven per sobre d'ells, encara que estiguessin igual de parats que els altres. És a dir: per posar en marxa els rellotges de la Nou.

Ell aturava la moto i el seu caixó i els abandonava tots dos una mica

■ PERSONATGES

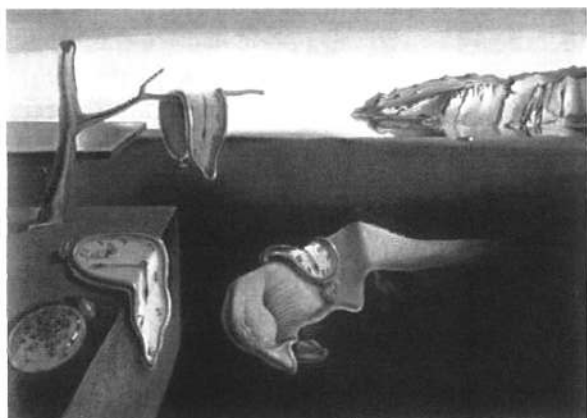
“OMPLIR-ME EL BOT DE VI “

2

més enllà mentre es feia un lloc davant de la casa d'algú i estenia un tros de roba de llarga vida que

arreglés. El rellotger estava acotat i sense moure's, només girant el cap amunt, va dir:

posat al lloc adequat, aquell rellotge de Cal Baró va funcionar per sempre més.

LA PERSISTENCIA DE LA MEMORIA DE SALVADOR DALÍ

havia viscut i viatjat amb ell per sempre i a tot arreu; fins a Gibraltar, que és d'on deia que portava les joies que mostrava. Tot l'or per terra anava a parar des de les seves butxaques, que semblaven que no s'acabaven mai; braçalets, arracades, anells, medalles, guarniments de primera comunió i un munt de tot. Sempre te'n podia treure alguna peça més si no acabaves de trobar allò que més et convingués.

Ell arreglava els rellotges al carrer i a ell venien a demanar-li favor i consulta i de tant en tant passaven coses com aquestes:

Li deien el cafeter i era client seu. Un camí li va comprar un rellotge i aleshores, mai millor dit, no funcionava i li va demanar que l'hi

A Cal Baró, una casa pairal del poble de la Riera, hi tenien un rellotge de paret que feia dies i anys, que no marxava. Molts rellotgers ho havien intentat i ningú se n'havia ensortit; mai ningú no havia aconseguit que tornés a funcionar.

Un dia ell i la seva Derbi van fer parada a la Riera i va decidir que ja era hora d'arreglar el malalt rellotge al senyor Baró. Ell, que era un "cuentista", els anava enredant, feia temps, amb contes com "Arrenjar-lo no val la pena donat el munt de calés que els costaria". Tot de sobte, aquell dia, es va posar a fer foc al mig del carrer i treient una fulla d'afaitar, d'aquell caixó, la va escalfar i la va trencar. Amb un d'aquells trossos

Què li passa?

Que marxa un quart d'hora més cada dia

Ah! Bé! Però... tu no treballes, oi? . vés , home vés!, que si no treballes bé te'l podries retardar de tant en tant

Aquí va una altra

Amb temps i palla maduren les nespres.

El preu?

Ompliu-me el bot de vi (va dir) A vegades el bot de vi corria més de pressa que de costum, que ja corria prou, i feia que quan li donaven un rellotge per arreglar se'l mirés amb l'ull de vidre mentre aclucava l'altre.

Ell era de Lleida i llest de mena, però l'ofici de rellotger li va ensenyar un pastor de Constantí, que era el rellotger del carrer d' Apodaca de Tarragona.

Vivia aquí i allà i a vegades gosava de quedar-se a dormir a les casetes de camp, aquí al nostre poble. "No té a on

c a u r e
m o r t",
d e i e n
alguns, i
per això va
a c a b a r
comprant-se unes terres als Pallaresos, per acabar morint, allà, en Pere Boix.

HISTÒRIA

ELS PRIMERS NOUENCS: TEMISTOCLES

Lluís Virgili

A les acaballes de 1972, un grup de joves de La Nou amb unes certes inquietuds socials i culturals, aplegats al voltant del centre d'espai El Niu, van impulsar una revista d'àmbit local: "REMORS DEL GAIÀ". Malgrat la seva curta vida -1 any i sis números publicats-, va marcar una fita en la dinamització de la vida cultural local, immersa dins l'ensopiment general que es respirava al país -situem-nos en el context històric de finals del franquisme-. Així, es normalitzava la nostra llengua, es donaven uns punts de vista socials o polítics més agosarats que els vigents a l'època, i sobretot, es reivindicava un orgull de poble, tant a nivell local com català.

Avui, 30 anys després, cau a les meves mans el número 1 del "NOU GAIÀ", revista promoguda des de l'àrea de cultura de l'Ajuntament. En l'editorial d'aquest número he llegit que un dels objectius de la revista és recuperar la memòria històrica de La Nou, i és aquí on reprenc el fil d'aquella primera publicació, "Remors del Gaià", on vaig col·laborar amb una secció que s'anomenava com el títol que encapçala aquest article: "Una ullada al nostre passat", amb la pretensió de donar una mica de claror a la història local.

Bé, avui hi voldria contribuir amb una dada que crec que és

desconeguda per a molta gent. Començaré fent una pregunta: Sabeu com es deia el primer nouenc de qui fins avui hi ha constància escrita? Doncs quedareu parats si us dic que tenia un nom d'origen grec: TEMISTOCLES.

Anem a pams; estem a l'any 1977, i a l'avinguda de Catalunya (abans avenida José Antonio números 1 i 3) s'inicien els treballs per fer els fonaments d'una casa, i en aquesta tasca, removent terra, es troben part de les restes d'una necròpolis tardo-romana: diverses àmfors funeràries, sepulcres coberts amb lloses de pedra ..., i entre ells en destaca un en particular. Es tracta d'una peça de pedra calcària local amb unes grosses incrustacions. La caixa es troseja en el moment de la descoberta, però es lliquen quatre fragments que encaixen entre si. Aviat la notícia arriba al Ministerio de Educación y Ciencia, i amb data 10/5/1977, la Dirección General del Patrimonio Artístico y Cultural remet una notificació al Governador Civil de Tarragona, on ordena que s'aturin les obres i s'excavi la necròpolis, i al mateix temps es lliuri el sarcòfag trobat a l' Museo Arqueológico de Tarragona. I així es fa el 2 de juny de 1977, en un acte en el qual

l'alcalde fa entrega al senyor D.M. Berges, director del Museo Arqueológico de Tarragona, del sarcòfag del que era dipositari l'Ajuntament de la Nou.

Abans de continuar amb el citat sarcòfag, voldria fer esment de la relació que en molts casos hi havia entre aquestes necròpolis i l'existència de vil·les agrícoles. Ens consta que s'han trobat restes a prop d'aquesta zona, pel que hi ha la possibilitat que la Nou ja existís com a vil·la agrícola en aquella època. Segons López i Pinyol -"El món funerari en època tardana al camp de Tarragona", Butlletí Arqueològic de Tarragona, 1995-, referint-se a la Nou, "al començament del segle XX es van localitzar enterraments", i posteriorment, afegeix, referint-se als de 1977: "el llavors Museo Arqueológico Provincial va realitzar una intervenció en la qual es van localitzar més de vint tombes. Mereix una menció especial un sarcòfag que aprofita una estela epigràfica del segle III o IV amb onomàstica grega".

■ HISTÒRIA

ANY 1977: LA TROBALLA.

RESTES D'UNA NECRÒPOLIS

Aquestes excavacions, i especialment aquest sarcòfag del que parlàvem, van despertar l'interès d'Isabel Rodà de Mayer, eminent historiadora i especialista en epigrafia (ciència auxiliar de la història que estudia les inscripcions fetes sobre materials perdurables com la pedra, ossos, terra cuita, etc...). Com a fruit dels seus estudis, al 1980 va sortir publicat a la prestigiosa revista especialitzada "Epigraphica", editada a Bolònia, Itàlia, un article titulat "Un nou sarcòfag romà de la província de Tarragona", del qual en sintetitzaré les dades més significatives: "La longitud total de la cara frontal és de 1.815 metres, i l'interès radica en la inscripció gravada a la seva cara frontal, perquè presenta una col·locació insòlita pel moment, donat que el text està tombat cap a la dreta en un gir de 90° respecte la posició habitual i correcta. La transcripció que proposa del text és la següent:

D(is) M(anibus) / Qemistocleti,
Ai [...] / Encolpia, pat(ri) /
benemerenti / fecit."

L'interès rau en el seu aspecte formal i en l'onomàstica, més que en el contingut, ja que es tracta d'una forma usual funerària. Citant paraules d'Isabel Rodà: "Respecte a

l'estranya disposició del text, creiem que per poder arribar a una conclusió hem d'analitzar primer el context arqueològic que envoltava el sarcòfag", i destaca que "la troballa es produí dins el conjunt d'una necròpolis amb poques aportacions arqueològiques, apart del sarcòfag. Les àmfores trobades són de grans dimensions, de coll i cos cilíndrics i nanses petites semicirculars, un tipus d'àmfores molt utilitzades als enterraments tardo-romans. Només, doncs, fins a noves comprovacions arqueològiques a la zona, aquestes sepultures permeten fixar una vaga cronologia, però que per al nostre objectiu, resulta en canvi de gran interès, perquè ens dona peu a plantejar la qüestió del possible reaprofitament del sarcòfag, car la seva datació no sembla que pugui adir-se a uns temps tant tardans, sinó que es podria situar al segle III".

La hipòtesi amb la qual treballa l'autora és que "podria formar part d'un monument funerari o d'una grossa estela destinada a ser clavada verticalment a terra, i que, per les seves dimensions, hauria permès un buidat potsterior per reutilitzar-lo en un enterrament amb un destinatari que no es corresponia al que consta a l'epígraf".

El segon punt, el de l'onomàstica, és el de major interès per Isabel Rodà. Els noms de Temistocles i Encòlpia són molt poc freqüents a Hispània. "En el primer, Temistocles, es reforça el seu hel·lenisme triant per a la primera lletra un caràcter grec (Q); a Tarragona no són gens rars els cognoms d'ascendència grega"; el que és sorprenent és la barreja de dos alfabets dins d'una mateixa paraula -grec i llatí-." Pel que fa a la filla de l'homenatjat, Encòlpia, que és qui erigeix el monument, podem anotar que el seu nom no és dels més corrents al món romà, i que és el primer cop que el trobem en la seva forma femenina a la Península Ibèrica. "Són tant Temistocles com Encòlpia noms d'arrelament hel·lènic que es donen amb més freqüència als estaments socials inferiors (lliberts i esclaus), entre els quals es deurién moure els nostres personatges. La inicial de l'homenatjat ens ve a assenyalar un lligam encara viu de pare i filla amb la cultura grega, la qual cosa ens podria indicar que potser eren o bé d'origen foraster o peregrí, descendents directes d'antics esclaus immigrants. D'altra banda, també podríem fer notar que el text funerari encapçalat per la dedicatòria als déus Manes, no desdiu per la seva estructura de la dels epitafis que

■ HISTÒRIA

TORNARÀ EL SARCÒFAG A LA NOU?

abunden en els ambients de parla grega, influïts pel context llatí, en el qual es trobaren immersos.”

I conclou la historiadora que el citat sarcòfag, per aquestes especials característiques que hem comentat, pot ser una dada més a tenir en compte en el moment d'estudiar la incidència de la hel·lenització sobre l'element hispano-romà a l'entorn de la colònia de Tarraco.

Bé, suposo que a més d'un li ha sorprès l'existència d'aquest sarcòfag i de la seva importància. Voldria aprofitar l'avinentsa per fer una reflexió al voltant del tema. Cal constatar que avui en dia aquest sarcòfag es conserva als magatzems del MNAT, inventariat amb el número 45124, és a dir, que no està a la vista del públic, cosa explicable per la riquesa i la varietat de les peces que s'exhibeixen al museu, ja que no totes hi caben, algunes per repetides, d'altres per desperfectes, etc. En el nostre cas, la meva pregunta és: Seria possible algun tipus d'acord amb el MNAT perquè aquest cedeixi, amb les degudes garanties, la custòdia de la peça a l'Ajuntament de la Nou, passant a formar part així del nostre patrimoni històric local? Per al poble, seria retrobar-se amb un dels elements del seu

passat, per al museu, complir un dels seus fins, és a dir, donar a conèixer al públic general una part del seu contingut que avui és molt limitat.

Voldria finalitzar agraint les facilitats donades tant per Isabel Rodà de Mayer com als senyors Francesc Terrats i Jaume Massó, director i conservador del MNAT, dels qui he tingut tot el recolzament en totes les consultes en allò que els he sol·licitat.

També voldria constatar que tot el dossier complet, amb mapes, croquis, descripcions, actes, articles, etc., està lliurat a l'Ajuntament de La Nou per qui ho desitgi consultar. També agrairia que tothom que pugui aportar alguna dada històrica, document, notícia, tant escrita com oral, sobre temes històrics locals, s'adreçés a la revista o l'adreça electrònica llvc@menta.net, agraint per avançat la vostra col·laboració.

MERCERIA PEPI

Articles de Decoració i Regal
Material Escolar
Productes de Neteja
Articles de Merceria
Av. Catalunya, 30 - La Nou de Gaià

■ UN SENYAL DE CULTURA

EL MEU AMIC CARLES Óscar Martí

En Carles Planas i Pons potser no és conegut a la Nou, però a Torredembarra, on hi resideix des de fa anys i on el vaig conèixer per motius professionals, és tota una institució. Va néixer fa 87 anys a Avinyó i és un català empedreït. D'ell es poden destacar moltes virtuts, però sobretot vull emfatitzar el seu tarannà dialogant i la seva capacitat per discrepar, ja que sovint la gent amaga els seus pensaments i opinions. Home de conviccions profundes, comunista i demòcrata de cap a peus, sap del valor de la paraula i la manté ferma i impertèrrita exposant els seus ideals, de tal manera que respecta i es fa respectar per tothom. Això no és gens fàcil en els temps actuals: Hi ha llibertat d'expressió, sí, però sovint la gent calla, en els millors casos, davant d'aquells que se senten més forts i no pensen el mateix o, en altres casos, adapta el seu discurs.

Durant la dictadura de Franco va ser considerat no afecte al règim i va exiliar-se voluntàriament a l'estranger. Ha viscut en diferents països, al Brasil i a Cuba, on ha deixat petjada de la seva qualitat humana i encara hi conserva amistats, però sempre ha portat Catalunya al cor. I tant estima el seu país que, des del coneixement de la seva història, transmet l'amor cap a aquesta terra catalana. Tant és així, que en la seva vessant

■ UN SENYAL DE CULTURA

"ENDAVANT LA NOU DE GAIÀ"

Carles Planas i Pons

d'escultor, ell que és polifacètic, va esculpir durant 11 anys, un cop jubilat, la història de Catalunya en pedra, monument que va refusar Torredembarra i que Berga, d'on és la seva muller, llueix amb orgull a la plaça de Catalunya. És una contribució al país que el va veure néixer i que l'omple de satisfacció amb tot motiu. La seva vila adoptiva va tenir l'ocasió d'esmenar l'errada i a Torredembarra li ha dedicat un altre monument petri que n'explica la història local. Incomprendiblement, l'obra escultòrica mor de fàstic en un magatzem municipal.

Podria explicar moltes altres coses de l'admirat Carles però només pretenia fer una breu introducció, que resulta del tot incompleta, a un text que molt amablement ha escrit per aquesta revista, ell que és un habitual col·laborador de publicacions de Torredembarra on hi escriu sense pèls a la llengua. Des d'aquí, en nom de la revista, el convido a seguir escrivint per a eLNG on sempre hi tindrà un espai reservat. Moltes gràcies, amic Carles.

UN SENYAL DE CULTURA

Carles Planas i Pons

Data de l'escrit. 27/12/2003

«Els homes i els pobles es coneixen, entre d'altres, per dues condicions essencials: Rics i pobres. A partir

d'aquests condicionaments, avui sembla que el que més llueix és la riquesa. Així quan un ric diu un disbarat, com va dir no fa pas massa dies el germà del President de la nació avui més rica de la terra, que va confondre el nostre molt estimat i honorable Sr. José M. Aznar, cap de la nació monàrquica espanyola, com "el Presidente de la República española", doncs aquesta relliscada va ser rebuda com això, una relliscada, i no se li va donar més ressonància, però sí que va demostrar el grau d'incultura que tenen moltes persones, que pel sol fet de ser "importants", tot el seu valor està en el seu capital. I així passa igualment amb els pobles.

Avui tenim el goig que un petit poblet com és la Nou de Gaià ha editat una publicació semestral on les persones amants de la cultura volen demostrar que la cultura igualment es pot fer en les grans ciutats com en les mitjanes i com en aquest cas en les petites. D'aquesta manera la Nou entra a formar part dels pobles que poden gaudir d'uns fulls de paper en es quals tots els ciutadans hi poden opinar.

En els dies actuals, no molt actuals, hi ha una qüestió vital per la nostra estimada Catalunya i és la persistent i constant lluita que sofreix la nostra llengua per part

dels governs centralistes que s'empenyen llei rere llei a posar entrebancs al nostre mil·lenari idioma, idioma històric i ple de cultura. Què fer doncs davant aquesta secular ofensiva? Doncs, si realment ens sentim catalans, si volem seguir sentint-nos catalans, si tenim l'orgull de ser-ho com ho varen ser els nostres avantpassats, llavors ens correspon emprar-la contínuament i recordant aquella famosa frase dita en el sagrat Fossar de les Moreres, quan amb veu vibrant el malaguanyat Oriol Martorell es dirigí a la nombrosa assistència patriòtica "CATALANS QUE LA PRUDÈNCIA NO ENS FACI TRAÏDORS", va ser un crit d'avertiment i d'atenció a tots els qui realment ens en sentim, de catalans.

La vostra valenta publicació, que permet gaudir d'uns senzills papers, encara que siguin de moment semestrals, demostra que la Nou potser no té una gran riquesa però sí que té cultura, i una cultura catalana, sense ofendre a ningú. Aquestes iniciatives ajuden a la integració dels nous vinguts. Que mai puguin dir "a mí siempre me hablan en castellano, por eso no entiendo el catalán".

Els catalans hem sigut sempre diferents, som diferents i volem continuar sent com som. Endavant la Nou de Gaià!»

■ CULTURES

■ ELS CASAMENTS MUSULMANS

FINS A 15 DIES DE FESTA

Najat El Yaakoubi

En aquest article, pretenc explicar de manera simple i clara les característiques principals d'un matrimoni musulmà. Abans de començar he d'avisar que aquest article està escrit per una persona que tot i ser musulmana, a la seva regió no se celebra el casament com en altres parts del país, ja que com passa a tot arreu en un mateix país poden variar els costums i maneres de fer. Per tant i per aclarir possibles dubtes, aquest article és el resum del que és un matrimoni en la cultura bereber de la zona del nord, exactament de la regió de Nador.

Lluny d'assemblar-se als matrimonis cristians, el matrimoni musulmà no té l'aspecte religiós que podria tenir un matrimoni entre dues persones de la religió catòlica.

Així doncs, la funció de l'imam (el que en la religió cristiana seria el capellà) seria només la d'un testimoni que dóna fe de la cerimònia.

Abans de celebrar-se la festa del casament, els nuvis prèviament s'hauran casat pel civil per posteriorment casar-se celebrant la festa.

Sense aquesta celebració el matrimoni no està ben celebrat tot i com ja he dit estan casats pel civil.

Una cosa molt important en els matrimonis musulmans, és que abans de realitzar-se res, els contraents han de tenir estipulada la "dot" que rebrà la dona per part del marit. Lluny de representar el seu preu com es té en la mentalitat occidental d'aquest fet, això representaria com una mena d'obsequi a la núvia per part del nuvi perquè sigui destinada al que ella més desitja. Normalment, aquest diners se solen utilitzar per comprar joies i vestits.

El casament marroquí consta de tres dies, els quals se celebren com una gran festa i amb molta disbauxa. Al país d'origen aquests tres dies es poden convertir perfectament en quinze dies, ja que s'hi han d'incloure també els dels preparatius del casament com es

fer els típics pastissos. L'organització d'un casament a la cultura àrab és laboriosa ja que s'acostumen a celebrar a les cases dels nuvis. Els primers dos dies i mig el nuvi i la núvia acostumen a celebrar el casament cadascú a casa seva tot i que darrerament els nuvis es reuneixen i celebren junts el matrimoni i fins i tot en comptes de celebrar-se a casa se celebra en llocs preparats per a aquests tipus d'actes. Hi ha gent que, si ho volen fer molt íntim i familiar, tenen l'opció de celebrar-ho a la mesquita i a la seva casa fer una cosa molt senzilla.

El primer dia de casament és quan es fa el "Hena" a les mans i els peus de la núvia i aquest li ha de cobrir fins als canells i fins als turmells respectivament. Per tal de fer-ho més fàcil i més còmode a l'hora de netejar-ho, la massa del "hena" es fa aigualida. Pel que fa al nuvi, només fa falta que es faci un petit senyal a la mà dreta. Una cosa molt important és que, quan es fa el "hena" a la núvia, sempre s'ha de començar per la mà dreta.

El "hena" que s'ha realitzat el primer dia, s'anomena el "hena de la mare" i es fa envoltat de la família més propera. El segon dia és quan es convida més gent (veïns, amics, parents no tan propers... i el més important, la família més directe.). En aquest segon dia es

■ ELS CASAMENTS MUSULMANS

LA DOT: UN OBSEQUI PER A LA NÚVIA

torna a fer el "hena", i és quan (si l' economia de la família ho permet) moltes núvies decideixen portar una perruquera especialitzada en núvies perquè s'encarregui de fer varis canvis de vestimenta i de pentinat.

Finalment , el tercer dia , és quan el nuvi, acompanyat de familiars , va a buscar la núvia en els cotxes preparats i decorats per a l' ocasió. Aquest acte se sol fer cap al tard, tot i que depèn de la distància que separa els dos municipis dels nuvis. Una cosa a tenir en compte és que tant el nuvi com la núvia tenen a una persona que els acompanya durant els tres dies del casament i que, en el cas de la núvia, és l'encarregada de fer-li el "hena".

Finalment i per donar per acabada aquesta explicació, crec que és important dir que avui en dia moltes de les coses que es farien en un casament, ja no es fan degut a què molts dels casaments musulmans s'estan celebrant en països estrangers i, vulguis o no, una mica has de deixar els teus costums per poder celebrar sense conflictes amb els veïns, autoritats... Els canvis es trdueixen sobretot en una disminució del soroll i en què la celebració es fa amb un reduït nombre de persones, ja sigui per l'espai o perquè no es té a tota la família al costat.

■ ESCOLES

■ CURS 2003-2004

ACTIVITATS ENGRESCADORES
Ma. Cinta Mesa Boyer

A les acaballes del curs i fent memòria de les activitats que hem dut a terme, no podem incloure-les totes per l'evident falta d'espai, però us explicarem les que ens han semblat més engrescadores.

Cada any a la ZER (Zona Escolar Rural) BAIX GAIÀ, de la qual en formem part, celebrem dues festes, una monogràfica d'acord al tema més votat i l'altra lúdica , la de final de curs. Aquestes festes són rotatives per les quatre escoles que formem la ZER.

El tema de la festa monogràfica d'aquest curs ha estat: La Festa Major. Així que hem elaborat un Cap Gros i l'hem vestit per anar de festa.

A l'hort, després de la collita, hem organitzat un mercat com els de debò. Hem seleccionat, agrupat i posat preu a les verdures. Després amb dinerons de mentida hem anat a comprar.

Hem anat de colònies a Saifores amb l'escola de la Pobla i des de P-3 fins a 6é.

Allí vam treballar l'obra:

El Petit Príncep d' Antoine de Saint-Exupery. Vam veure l'obra amb titelles. Vam descobrir l'estrella i vam fer tallers. La Marta Mata ens va ensenyar una exposició sobre el conte, vam fer activitats literàries i ens vam emportar alguns records. I vam conviure tots plegats. Unes

colònies GENIALS!!

Els pares i les mares ens han ajudat a ser protagonistes durant una setmana cadascun de nosaltres.

Els de P-3 explicàvem i ensenyàvem coses i fotos de quan érem petits. Els P-4 explicàvem i ensenyàvem fotos de la nostra família. I els de P-5 explicàvem i ensenyàvem coses de la feina dels nostres pares. Teníem el Racó del Protagonista sempre ple.

L'AMPA ha col·laborat sempre que ha pogut: Ens ha fet l'espantaocells de l'hort, ens ha buscat la Maria Castanyera, el Patge de SS. Majestats els reis de l'Orient...

I l'Ajuntament ens ha tingut sempre al dia amb el manteniment del recinte escolar.

■ L'ESGLÉSIA DE STA. MA. MAGDALENA

L'ESGLÉSIA PER FORA

Joan Carles Blanch

Preliminar.

Aquesta és una primera aproximació a l'estudi de l'edifici parroquial de la Nou que ha estat elaborat a partir de l'observació de l'edifici, dels comentaris d'en Jaume Rafí, veí de la Nou i organista de l'església i de la consulta de documents conservats a l'Arxiu Històric- Arxidiocesà de Tarragona. Concretament:

- Un inventari de l'església de Sta. Magdalena de la Nou (1924), feta pel capellà Juan Gasia, aixecant acta notarial el dia 13 de novembre de 1924.

- La Visita Pastoral a La Nou del 1776.

A l'inventari s'enumeren tots els documents que hi havia a la vicaria de La Nou. N'hi havia bastants que feien referència a la història del propi edifici com la dels avantpassats nouencs. Concretament des del segle XVII- fins al 1936.

Actualment es desconeix quina sort han tingut tots aquests papers.

1. Ubicació.

La parròquia de La Nou de Gaià es troba situada al punt més alt de la població. La façana de l'església està orientada cap al mig dia.

L'edifici es troba enclavat dins d'un nucli de cases que fa difícil veure la seva planta* només apreciable per l'est, on l'edifici toca amb el carrer Nou, allí s'intueixen les capelles laterals i el creuer.

Principis S. XX, cedida per Mª Josepa Rovira

A ponent trobem que l'edifici està al costat de l'antiga vicaria i al davant de la façana s'obre la plaça de l'església. Uns metres més avall, anant pel carrer del Castell, trobem el Castell del Baró de les Quatre Torres.

2. Descripció arquitectònica de l'edifici.

2.1 Exterior.

És un edifici senzill, de petites dimensions. Té 21 metres d'allargada per uns 11 d'amplada (creuer).

La façana de l'església parroquial fou remodelada al segle XIX, llavors se li van afegir uns petits arcs per a decoració a la part superior seguint el mateix estil que

la capella del castell del segle XIX.

De la façana destaca la portalada tallada en carreus* de pedra tova, actualment restaurada. A banda i banda de la porta hi ha dues pilastres toscanes que suporten un frontó triangular clàssic i una cornisa dentada. A l'interior veiem un arc escarzer*

Sobre la portalada hi ha un ull de bou- fet amb carreus de pedra- que dóna llum a l'interior de l'església.

L'església és un edifici fosc, només

Exterior de l'esglèsia. Façana i Campanar.

té tres entrades de llum. Aquesta, una finestra en forma de semicercle situada al creuer* i una petita

■ L'ESGLÉSIA DE STA. MA. MAGDALENA

L'ESGLÉSIA PER DINS

2

finestra al baptisteri. La façana es corona amb una creu.

El campanar destaca per ser prim i llarg, aproximadament uns quinze metres d'alçada. Té dues parts: la primera part és quadrada i a peu pla hi ha una curiosa porta petita, segons Jaume Rafí, per a l'entrada del campanar o sagristà. La segona part és octogonal fins arribar al cos de campanes, on hi han quatre obertures, una allotja una campana i una altra està tapiada.

A sobre les campanes hi ha un pis interior on s'allotja el mecanisme del rellotge. La coberta del campanar és piramidal d'on surten dos semicercles característics que són les campanetes dels quarts.

Segons Jaume Rafí, veí de la Nou, el rellotge i les campanetes foren regalades pel Comte "del Asalto". Aquest rellotge i campanes provenien de l'edifici de l'Ajuntament de Tarragona, quan a principis de segle XX es va decidir canviar el mecanisme de rellotgeria del propi Ajuntament tarragoní. L'inventari de 1924, diu que fou construït a Tarragona l'any 1878.

Segons l'inventari de 1924, Mn. Juan Gasia diu que hi havia dues campanes:

"... Santa Magdalena y otra,

cuyos pesos de las mismas no puedo precisar. La primera fue fabricada en Barcelona, por Isidro Pallás, en el año 1859 y de la otra se ignora su origen..." (1)

Actualment el campanar només té una campana. Les antigues foren destruïdes durant la Guerra Civil, de la mateixa manera que els altars i les escultures i quadres de

Interior de l'església. Altar major i creuer.

l'església.

2.2 Interior.

És un edifici de planta basilical* de tres naus. La central, més ampla i les laterals més estretes, en aquestes hi ha varies capelles. El creuer té una cúpula quasi plana

i sense finestres, sustentada per quatre petxines que només es veuen a l'interior, a l'exterior passa desapercebuda.

L'absis és quadrat i a l'entrada hi ha un gran arc carpanell* com a gancell* que sosté el cor.

2.3 Les Voltes.

Algunes voltes de l'interior estan fetes amb rajola i altres en pedra, més antigues.

Les de rajola i calç són del segle XVIII que corresponen a la nau lateral esquerra. Les dues de pedra, per l'estil, podríem datar-les aproximadament dels segles XIV o XV, es troben a la nau lateral paral·lela al carrer Nou. Aquestes tenen en l'encreuament dels arcs una clau de volta*, típica de l'arquitectura medieval gòtica.

La presència de dos tipus de volta és per què l'església que veiem fou ampliada al segle XVIII, a partir de l'estructura d'una església més antiga, potser medieval.

Aquest fet es veu també en la falta de simetria* de l'església ja que l'ampliació del segle XVIII es va haver d'adaptar a un edifici que ja existia, la vella i a més a més que moltes cases del voltant, més antigues, i també el carrer van condicionar aquesta ampliació.

■ L'ESGLÉSIA DE STA. MA. MAGDALENA

L'AMPLIACIÓ DEL S.XVIII

Nau lateral, volta de l'antiga capella del Roser. Volta d'aresta gòtica de vuit parts.

3. Dates de construcció i ampliació de l'edifici.

Desconeixem fins al moment la data de la construcció de l'edifici antic i de la seva ampliació. Per l'estil i la planta de l'església direm que va ser reformada durant el segle XVIII, època que va agafar la configuració actual.

El fet que s'ampliés l'església de La Nou fou segurament degut a un increment demogràfic de la població nouenca al segle XVIII, com tots els pobles del Baix Gaià.

En aquest segle, molts d'ells emprenen l'ampliació o construcció d'edificis religiosos per manament de l'Arquebisbe, per donar cabuda a la població i per estar més d'acord amb la decència del culte i de les normes sorgides del Concili de Trento* (1573).

Vegem com exemple, a la Riera, quan en una visita Pastoral l'Arquebisbe Larió, encomana als veïns i prohoms de la vila aixecar un edifici nou:

"... Viendo que cada dia es más urgente la necesidad de construirse una nueva iglesia o de ampliarse la actual, renovamos el mandato que sobre este caso particular dejamos en una primera visita y encargamos al zelo del reverendo Párroco y al ayuntamiento de que valiéndose de lo que les dicte la Divina Providencia procuren con la brevedad posible ponerlo en práctica, por ceder a la gloria de Dios, esplendor del culto, y reverencia del templo y comodidad de los fieles de esta parroquia..." (2)

Interior de l'església. Nau Lateral. Reformada al S. XVIII

Aquest encàrrec al comú de La Riera - que és la renovació d'un encàrrec anterior -, podria ser

similar al que es va fer al comú de La Nou en algun moment del segle XVIII, aprofitant una visita pastoral.

L'església de La Riera, fou ampliada a finals del segle XVIII (1788). En aquesta cas, es va decidir fer una construcció de nova planta i no aprofitar la vella, d'aquesta no en queda res.

Per altra banda, tenim una altre exemple, com el d'Ardenya. En aquest poble coexisteixen les dues esglésies: l'antiga - del segle XIII, aprox. - i la nova, - acabada de construir el 1.764-.

En canvi a La Nou tenim una barreja de construccions: dues capelles i part del campanar que donen al carrer Nou, formaven part d'una església primitiva, - potser dels segles XIV o XV- .La resta de l'església és ampliada el segle XVIII com la nau central, la cúpula, la capçalera, el creuer i la nau lateral, la façana i l'allargament del campanar.

4. Com era l'església per dins al 1.924?.

Segons l'inventari de 1.924, hi havia set capelles i 10 altars, aquesta era la distribució abans del 1.936. Actualment n'és una altra: tenim una església bastant fosca i ho demostra, ja al 1.924

■ L'ESGLÉSIA DE STA. MA. MAGDALENA

ELS RETAULES DE L'ESGLÉSIA

que a l'inventari es destaca el nombre d'aranyes* de vidre i de metall que hi havia al temple per a la seva il·luminació com les dues aranyes de vidre de l'altar major, més dues de metall i una altra aranya situada al creuer, també de vidre.

A part d'aquestes, cada altar lateral també tenia la seva corresponent làmpada d'il·luminació.

De les 7 capelles n'hi havia 2 que estaven tancades amb una reixa. La del Roser i la dels copatrons Cosme i Damià.

Al cor hi havia un harmòni. La trona dels sermons estava penjada de la paret dreta del creuer entre la cúpula i la nau central.

Al 1.924, es comptabilitzen a la Parròquia unes tres confrades: "La del Roser", la de "l'Apostolat de l'Oració" i la de "les Filles de Maria".

J.C. MARTÍ

*Electricitat, Fontaneria,
Calefacció i Gas*

LA NOU DE GAIÀ

5. Altars i Capelles.

5.1 L'Altar Major.

El descriu d'aquesta manera.

"... La mesa del altar es de madera con molduras barrocas. Hay un pequeño sagrario de madera dorada, el cual, solo sirve los dias de comunión general y exposición menor. Consta de tres cuerpos, el central mide 7 metros y los laterales 6 metros. Tiene en la parte inferior el sagrario de exposición mayor adornado interiormente con papel blanco satinado. En la parte media del altar hay una hornacina donde está la imagen de la titular, arrodillada, con vestidos de ropa. En la parte superior hay otra hornacina con la Virgen de las Nieves de madera, y en las partes laterales un cuadro de la Sagrada Familia i a la izquierda otro del Sagrado Corazón de María..." (3)

Segurament aquest altar major fou fet durant l'ampliació de l'església, al segle XVIII, però desconexem la data de construcció i de moment no tenim cap fotografia d'aquest altar.

5.2 L'Altar de la Verge del Carme.

En aquest cas Mn. Juan Gasia diu que fou alçat l'any 1.922 i el descriu de la següent manera:

"... Su estilo es gótico, construido en madera dorada y pintado en el año 1922 por el escultor Don Juan Homs, siendo su coste de 1195 pesetas. Mide cuatro metros y su imagen 90 centímetros..." (4)

5.3 L'Altar del Santíssim Sacrament.

"... Esta emplazado en el centro del crucero derecho adosado a al pared del mismo. El titular es la imagen del crucificado con San Juan y la Virgen Dolorosa. El altar mide 7 metros, la imagen del crucificado con la cruz 3 metros y las demás 1'55cm. No consta la fecha de su construcción y es de madera..." (5)

5.4 Capella de la Immaculada Concepció.

"... El titular de este altar es la Purísima Concepción. Es de madera. Tiene dos cuerpos. El inferior hay una hornacina con la Virgen de la Asunción vestida de ropa y en la hornacina superior la Purísima. El altar mide cinco metros, sin que conste la fecha de

■ L'ESGLÉSIA DE STA. MA. MAGDALENA

ELS RETAULES DE L'ESGLÉSIA

su construcción. Cuida del altar las hijas de Maria..." (6)

5.5 L'Altar de Sant Isidre.

"... Es todo de madera y tiene dos cuerpos. En el inferior se halla la imagen de San Isidro que mide 75 cm y es de madera. En la parte superior San Pablo de 75 cm. El altar mide 5 metros sin que conste la fecha de su construcción..." (7)

Un fet curiós és que en aquest altar hi havia una bandera gran de color verd que sortia per les processons . Podia ser, en aquest cas, la bandera del patró dels pagesos. Els que tenien cura d'aquest altar eren els últims cònjuges que s'havien unit en matrimoni en aquest altar.

5.6 Capella de Ntra. Senyora del Roser.

"... Este altar es de dos cuerpos de madera dorada . En la parte inferior se halla la Virgen con Santo Domingo y Santa Rosa de Lima La primera mide 1'20 cm y las otras dos 70 cmt. El altar mide 5 metros . En la parte superior se halla San José que mide 60 cm. Todo es de madera dorada y no consta la fecha de su construcción..." (8)

Aquest altar tenia també el pendó

de la Verge, que sortia en les processons i també hi havia una cofradia - la del Roser- i un sagristà que es cuidava d'aquest altar.

5.7 Capella dels Sants Cosme i Damià.

"... Es de madera, de un solo cuerpo y cercados de una verja de hierro. Es de un solo cuerpo, hallandose en el centro los dos titulares, y a los lados San Ramón y Santa Lucía. Miden los titulares y las demás imágenes unos 80 cm y son de madera. Se ignora el año de construcción..." (9)

En aquest cas era la capella dels copatrons de La Nou, que compartien el patronatge amb la patrona i titular de la parròquia, Santa Magdalena. La Verge de les Neus, segons sembla esdevé festa a partir de 1.816, com a vot de poble. Aquesta Verge era la titular de la Capella del Castell - del segle XIX- on també hi havia el monument modernista erigit el 1.916 durant la commemoració del centenari. La talla de l'església parroquial, que estava a sobre de l'altar major, i el monument modernista van desaparèixer l'estiu del 1.936.

5.8 Altar de Sant Antoni.

"...Esta emplazado en el

centro del crucero izquierdo....El titular es San Antonio. El altar mide siete metros y es de un solo cuerpo de madera y en las paredes hay una imagen del Sagrado Corazón de Jesús. La imagen del titular consiste en un cuadro que mide 1'90x1'60 mtr y la imagen del Sagrado Corazón 1'70 mtr y es de madera. Cuida de este altar el Apostolado de la Oración..." (10)

5.9 "Escaparate" o Altar del Nen Jesús.

Consistia en una espècie de nínxol amb una porta de vidre semblant a una lleixa on hi havia una figura del nen Jesús.

"... Esta adosado en la pared de la parte izquierda del altar del Santísimo Sacramento, es de madera con la puerta de vidrio que mide 1,20mtr. El niño es de madera todo vestido de ropajes. Mide 67 cm..." (11)

5.10 El Baptisteri.

Avui dia també funciona com a Baptisteri. L'inventari de 1.924 el descriu com:

"... Es una cámara semicircular con bóveda unificada inscrita en el centro de la cual se halla la pila y en la pared central hay un cuadro representando el

■ L'ESGLÉSIA DE STA. MA. MAGDALENA

CITES

I BIBLIOGRAFIA

bautismo de Jesús y encima del mismo hay un pequeño rosetón por donde entra la luz..." (12)

6. Cites i bibliografia:

- (1) AHAT, Inventari de l'església de la Nou, 1924. pp.8
- (2) AHAT, Visita Pastoral de 1776. Arquebisbe Larió. La Riera i La Nou.
- (3) AHAT, Inventari de l'església de la Nou, 1924. pp.2.
- (4) AHAT, ibídem, 1924. pp.3.
- (5) AHAT, ibídem, 1924. pp.3-4.
- (6) AHAT, ibídem, 1924. pp.4-5.
- (7) AHAT, ibídem, 1924. pp.5.
- (8) AHAT, ibídem, 1924. pp.5-6.
- (9) AHAT, ibídem, 1924. pp.6.

- (10) AHAT, ibídem, 1924. pp.6
- (11) AHAT, ibídem, 1924. pp.7.
- (12) AHAT, ibídem, 1924. pp.7.

7. Vocabulari.(*)

*Planta basilical: En forma de basílica, es a dir, amb una nau central i dues de laterals i un absis. Vegeu dibuix.

*Carreus: Pedra tallada ordinàriament en forma de paral.lelepípede rectangular, per a la construcció de murs, pilars, etc ...

*Arc escarzer: Vegeu dibuix.

*Creuer: Vegeu dibuix.

*Arc carpanell: Arc molt rebaixat..

*Gancell: Espai que queda entre la porta d'ingrés a l'església i la nau central.

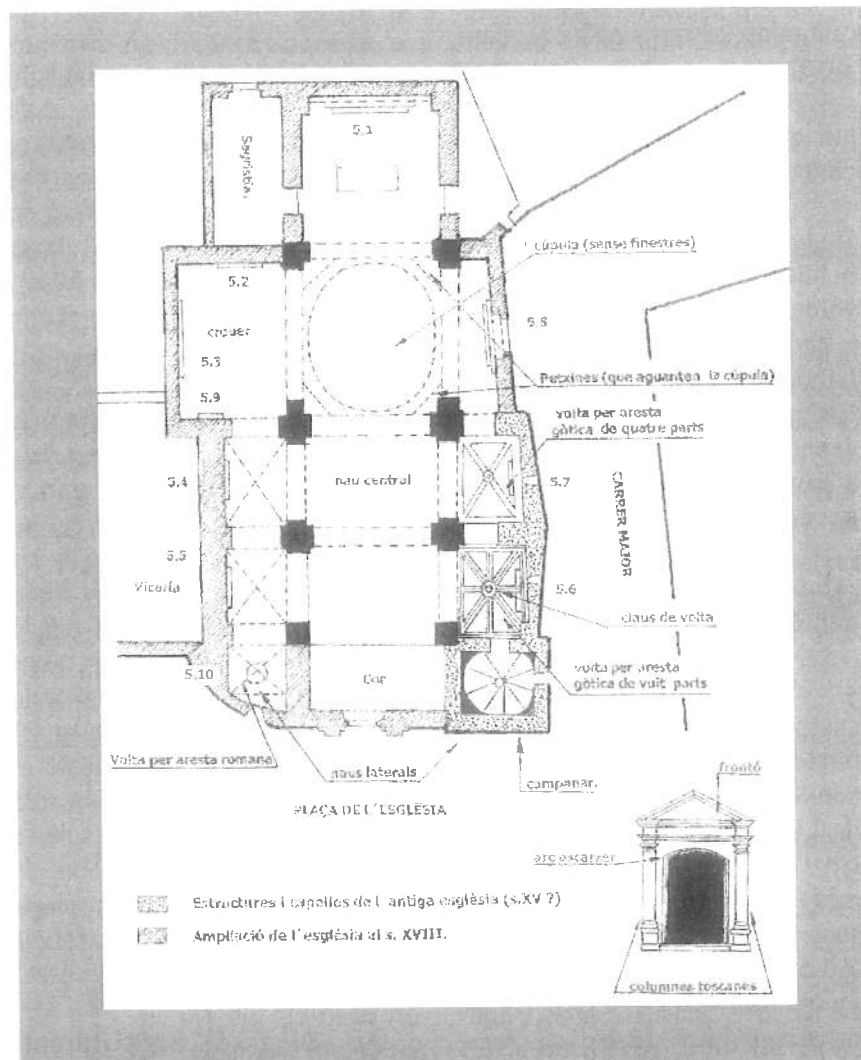
*Clau de volta: Vegeu dibuix.

*Simetria: Traçant un eix imaginari dividint l'edifici en dues meitats, aquestes meitats han d'ésser alineades, proporcionals i iguals.

*Concili de Trento (1573): Concili realitzat a la ciutat italiana de

Trento on es van posar les bases de la contrarreforma catòlica per lluitar contra les heretgies d'àmbit europeu, luterana, calvinista i anglicana.

*Aranyes: Làmpares per a la il·luminació de varis braços fetes de metall o de vidre.

Planta de l'església de Sta. Madalena de la Nou (S.XV? - XVIII) amb la distribució dels altars anteriors 1936

■ EL BAIX GAIÀ

■ UN TERRITORI EN CREIXENT ARTICULACIÓ

PERSONALITAT PRÒPIA

Xavi Vila

El Baix Gaià és un territori que s'emmarca en la regió d' "El Camp", té uns 200 quilòmetres quadrats i uns 25.000 habitants. Es pot considerar que són del Baix Gaià els municipis següents: Altafulla, Bonastre, el Catllar, Creixell, la Nou de Gaià, la Pobla de Montornès, la Riera de Gaià, Roda de Barà, Torredembarra, Salomó, i Vespella de Gaià, i a més dos dels nuclis de població del terme municipal de Tarragona: Ferran i Tamarit. Els municipis del Baix Gaià –amb l'excepció de Bonastre- pertanyen a la comarca administrativa del Tarragonès, per aquest motiu darrerament també se'ls anomena municipis del "Tarragonès Nord".

Deixant a banda diferents debats sobre quins en són els límits, o sobre amb quin nom i com cal "qualificar" el Baix Gaià (subcomarca, comarca no oficial, un àmbit geogràfic, territori històric,...), en el que sí hi força acord és que es tracta d'un territori força cohesionat, amb característiques comunes i amb necessitats de cooperació i de major articulació.

Actualment el Baix Gaià és un territori funcional i integrat, des de diferents punts de vista (sociològic, geogràfic, cultural...), tot i que no hi ha una important consciència col·lectiva, ni està

articulada una identitat comuna forta. Les identitats i les comunitats es poden crear per voluntat dels habitants d'un territori si se'l fan propi i es vinculen, per tant la major articulació social, política o administrativa del Baix Gaià depèn de la voluntat dels baixgaienencs i baixgaienques, de la societat civil del Baix Gaià, que pot anar forjant una identitat comuna més forta, i alhora demandar políticament de, a partir d'una col·laboració intermunicipal dels municipis del Baix Gaià, planificar i gestionar conjuntament diferents

serveis públics (transport, turisme, ocupació,...).

De fet, actualment, ja hi ha diferents serveis comuns en aquest territori: l'Àrea Bàsica de Salut que té el centre de serveis de salut o sanitari al Centre d'Assistència Primària (CAP) de Torredembarra dona servei al Baix Gaià; també en educació o ensenyament primari –ZER Baix Gaià- i secundari – Instituts de Batxillerat-; mitjans de comunicació: Ràdio Altafulla,

també hi ha webs, premsa... Ja hi ha doncs col·laboració entre entitats-associacions, ciutadania, empreses, i administracions públiques, però aquesta podria augmentar molt més beneficiant tothom. Per exemple, una major col·laboració entre els Ajuntaments del Baix Gaià permetria compartir serveis tècnics públics de cultura, joventut, ocupació, formació, turisme,...d'una manera eficient. Es fa necessària la col·laboració, ja que són temes en els quals molts municipis no poden actuar eficientment, i la comarca i el Consell Comarcal del Tarragonès, a causa de les característiques massa heterogènies, no resulta funcional.

A més la necessitat de cooperació augmenta a causa dels actuals canvis socials i territorials: augment de la població, augment de la demanda de serveis, la creixent mobilitat quotidiana per raons de treball, estudi, fluxos i desplaçaments per obtenir béns i serveis, el procés de consolidació i creixement de l'àrea urbana regional del Camp de Tarragona en la qual s'emmarca el Baix Gaià, la interrelació entre el àrees i regions urbanes Tarragona i Barcelona, els canvis en les comunicacions, infraestructures i noves tecnologies,... i especialment el fet que el Baix Gaià actualment sigui un àmbit "local de base

■ UN TERRITORI EN CREIXENT ARTICULACIÓ

ELS AJUNTAMENTS PETITS: MANCANÇA DE RECURSOS

2

diària", amb totes les repercussions que d'aquest fet se'n deriven.

Actualment l'organització de l'administració pública té aspectes no funcionals donada la seva no adequació als canvis socio-territorials (econòmics, demogràfics, urbanístics...) que es produeixen. L'organització de l'administració pública no ha de ser estàtica sinó dinàmica i flexible; ha de canviar per adequar-se als canvis i a les noves necessitats socials.

El poder polític i administratiu local a Catalunya es caracteritza per l'existència d'ens locals de l'administració fiscalment dependents d'altres nivells político-administratius; la conseqüència és la poca incidència que poden exercir aquests ens —especialment és el cas d'alguns Ajuntaments— sobre la vida social local. La majoria d'ells no poden gestionar tots els serveis locals adequadament: la insuficiència de recursos, el fet de no tenir serveis tècnics adequats, la desigualtat fiscal, la irregular localització de l'activitat econòmica, l'existència d'ens locals que gestionen territoris amb poca població, o els pocs recursos materials, són alguns dels problemes més destacats. Cada servei públic s'ha d'organitzar de la manera més eficient possible, i per aconseguir-ho cal que l'

organització de l'administració pública sigui flexible i ho faciliti adequant-se a les necessitats tècniques dels serveis a prestar.

A part dels possibles canvis en organització de l'administració pública i en el finançament, una de les solucions, en el context actual, és compartir la gestió de serveis entre municipis, els quals en cedeixen part de les competències per a la realització d'algunes finalitats específiques de la seva competència.

Els municipis són la unitat fonamental de tota divisió territorial al nostre país. Els municipis tenen encomanada una doble funció: ser l'entitat representativa dels interessos col·lectius de la respectiva comunitat i ser responsables de la gestió d'un determinat nivell i tipus de serveis públics. A Catalunya, 797 dels 945 municipis tenen menys de 5000 habitants, molts d'aquests no disposen dels mitjans suficients per a complir els serveis mínims que tenen legalment atribuïts (enllumenat públic, cementiri, recollida de residus, neteja viària, abastament domiciliari d'aigua potable, clavegueres, accés als nuclis de població, pavimentació i

conservació de les vies públiques, i control d'aliments i begudes), i menys d'altres serveis no obligatoris; alguns d'aquests ajuntaments ni tan sols poden tenir els mínims treballadors de dedicació professional necessaris pel bon funcionament municipal (secretari, interventor, i un arquitecte-aparellador), aquest fet

és perquè els ajuntaments amb menys habitants tenen menys ingressos, i per tant menys capacitat de contractar professionals i menys capacitat d'oferir serveis als habitants del municipi.

Al Baix Gaià aquesta necessitat és més gran als municipis menys poblats ja que sovint els costaners —més poblats— gestionen serveis individualment. La capacitat tècnico-administrativa d'alguns ajuntaments i la prestació dels serveis locals, i la qualitat de vida es veuen condicionades per la

■ UN TERRITORI EN CREIXENT ARTICULACIÓ

FUTUR CONSORCI?

manca de població resident que no permet superar "lindars de serveis" o la complexitat tècnica creixent dels serveis públics veient-se afectada la prestació de serveis.

A més a més els Consells Comarcals i les Diputacions no poden fer font a aquestes problemàtiques, a causa tant de les característiques territorials, les necessitats creixents, per la seva dimensió i àmbit d'actuació, competències i finançament, com pel fet de no existir una norma clara per atribuir les competències o per executar els serveis que els petits municipis és impossible que compleixin eficientment amb les actuals circumstàncies.

Part d'aquests problemes es poden resoldre a partir de la mancomunització de serveis entre municipis i amb la col·laboració intermunicipal, com ja succeeix en d'altres indrets de la nostra nació.

L'Exemple del "Consorti del Moianès": El Moianès és un exemple de col·laboració i mancomunització de serveis entre municipis cohesionats territorialment sense ser una comarca oficial. El Moianès té uns 330 quilòmetres quadrats i un 11.000 habitants, situat entre les comarques administratives del Bages, Osona i el Vallès Oriental, és un territori que per les seves

característiques històriques, geogràfiques, i socioeconòmiques esdevé un territori socialment cohesionat i funcional de característiques força homogènies; molts dels seus municipis a causa de la seva petita dimensió estan impossibilitats per a aconseguir objectius individualitzats la qual cosa justifica la necessitat de crear una entitat amb personalitat jurídica pròpia per a desenvolupar un projecte econòmic global del territori del Moianès i per a fer accions mancomunades en diferents camps.

Aquesta entitat és el Consorti del Moianès, el seu objectiu genèric és dinamitzar econòmicament el Moianès per tal de crear un marc òptim per al desenvolupament sostingut de la comarca; i els objectius específics són: el foment de l'autoocupació i iniciatives de desenvolupament local, donar facilitat assessorament i informació a les empreses, la formació, promoure l'ocupació i la intermediació en el mercat de treball, la promoció turística del Moianès, i conèixer la realitat del territori i analitzar la potencialitat dels diferents sectors econòmics.

Però el Consorti del Moianès, malgrat el que pugui semblar, no només s'encarrega de la promoció econòmica del Moianès ja que realitza gran quantitat de funcions

diverses. La realitat comarcal del Moianès fa que funcions de serveis locals atribuïdes a petits municipis no puguin ser assumides per aquests, i tampoc ho són pels Consells Comarcals, ni la Diputació, i en canvi sí que són assumides pel Consorti, tenint com a objectiu el desenvolupament sostenible com a estratègia per la qual cal la coordinació dels 10 municipis del Moianès -sense augmentar les despeses ni impostos- cogestionen serveis eficaçment des d'un punt de vista social i territorial.

La proximitat a la ciutadania és molt important per a la gestió d'aquests serveis i el coneixement de la societat i el territori també ho és. A més, a part d'aquests serveis, també hi d'altres serveis gestionats pel Consorti com: els d'intermediació entre organitzacions, assessorament públic, comunicació social, dinamització cultural, serveis tècnics intermunicipals compartits,...

Destacar també que el Consorti és fruit de la voluntat comunitària i democràtica, iniciativa social dels habitants i política dels Ajuntaments del Moianès, i que a més de la seva utilitat social i eficàcia, en destaca l'arrel democràtica, fomentada en la consciència de ser una comunitat.

UN TERRITORI EN CREIXENT ARTICULACIÓ

FUTUR CONSORCI?

Acabar fent unes preguntes i reflexions: És aquest –el del Moianès– un camí semblant al que podria seguir el Baix Gaià?. Aquest camí permetria articular i cooperar als municipis del Baix Gaià per tal que els baixgaianencs i baixgaianenques tinguin major qualitat de vida i millors serveis públics i desenvolupament socioterritorial? Hi ha voluntat social i política? Li interessa a la societat civil del Baix Gaià? Hi ha prou informació sobre aquests temes? Cal realment una organització político-administrativa més eficient i democràtica, per a un major desenvolupament local i regional sostenible?.

TRADICIONS

EL MARGENER

UNA TRADICIÓ QUE DIBUIXA
EL PAISATGE DEL PAÍS

Teresa Ramón

En Ventura Ramon, el meu pare, va néixer a la Nou el 20 de gener del 1924.

Va anar a col·legi dels 6 als 14 anys. A l'escola els ensenyaven en català, fins que va acabar la guerra. Es va posar a treballar quan tenia 14 anys de pagès, a jornal.

L'ofici de margener no li va ensenyar ningú, el va aprendre tot sol. El meu avi feia marges i quan treballaven junts al camp no volia que el seu fill en fes. Llavors esperava estar sol per a fer-los. Sempre ha utilitzat les mateixes eines: una escarpra, una maceta, una picola i un nivell. El que ha canviat ara és que es fa servir ciment per acabar el marge, i abans no n'hi posaven.

Al llarg de la seva vida ha fet barraques de pedra seca (es fa el quadrat per fora i a dins es va pujant

i van tancant fins que s'acaba) i marges que són necessaris per aguantar la terra de tots els terrenys que no són plans.

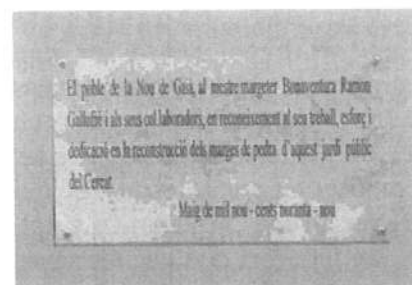
Els principals marges que ha fet són al lloc on treballava, el camping de la Mòra, i a altres llocs, com ara xalets i parets de jardins, com ara les del

jardí del Cercat.

Ell es va dedicar a la pedra perquè al camp no hi guanyava prou diners i tenia una família per mantenir.

Els marges que ha fet li han proporcionat una gran satisfacció personal.

El futur d'aquesta feina com el de totes les artesanals és una mica incert però en algunes escoles de restauració n'ensenyen les tècniques i potser això farà possible que durant molts anys puguem gaudir d'aquesta construcció tan catalana.

■ SANT JORDI

L'AMPA DE LES ESCOLES,
MUNTA UNA PARADA DE LLIBRES
AMPA

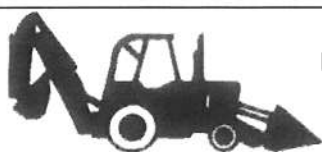
El diumenge 18 d'abril, amb motiu de la propera diada de Sant Jordi, es va instal·lar una paradeta de venda de llibres al Casal. Un any més, l'organització va anar a càrrec de L'AMPA - Associació de Mares i Pares d'Alumnes- del CEIP Les Codinetes.

La jornada es va allargar des de les 10 del matí fins vora les 7 de la tarda, hora en què es va haver de recollir tot a corre-cuita perquè la pluja, que ja havia provocat un petit ensurt al migdia, començava a animar-se.

L'afluència de gent va ser bastant important, tenint en compte que la data escollida coincidia amb L'Aplec de Sardanes. A primera hora els més matiners ja duien entre les seves mans el llibre de Sant Jordi per aquest any, encara que la majoria es va acostar a la paradeta al voltant del migdia, i fins i tot hi ha qui ho va deixar per la tarda.

Cal destacar la importància d'aquesta iniciativa, que aporta beneficis en dos sentits. D'una banda, ofereix als nouencs la possibilitat de comprar el tradicional llibre de Sant Jordi sense haver de desplaçar-se fora del poble. D'altra banda, suposa per l'AMPA una font de recursos per finançar les diferents activitats extraescolars que fan els nens. Per aquest últim motiu, l'AMPA vol aprofitar l'avinentesa per agrair a tothom la seva col·laboració, a la vegada que us convida a seguir participant en els projectes que es portin a terme en el futur.

EXCAVACIONS I SERVEIS AGRARIS

JOAN FORTUNY

C/ Hostaletes, 22
43763 La Nou de Gaià

977 65 54 38
650 31 26 27
646 00 60 77

UNA DONA AVANÇADA
AL SEU TEMPS
Jordi Gual

El primer esment de Maria de Magdala el trobem a l'Evangeli de Lluc, en un resum de la tasca de Jesús: "Anava per cada vila i per cada poble predicant i anunciant la bona nova del regne de Déu. L'acompanyaven els dotze i algunes dones que havien sigut curades d'esperits malignes i de malalties. Maria, l'anomenada Magdalena, Juana, la muller de Cuses, Susanna i d'altres".

La presència d'un grup de dones entre els acompanyants habituals de Jesús és un fet totalment insòlit en el judaisme de l'època. És evident que Jesús trencà amb el tabú de la dona reduïda a un paper subordinat i domèstic.

De la mateixa manera que els evangelis quan presenten els apòstols el primer és Pere, a les llistes de les dones que seguien Jesús la primera sempre és Maria de Magdala. Però qui és aquesta dona decidida i valenta que va trencar amb tot per seguir Jesús? Hem de reconèixer que en sabem poc. Sabem que era de Magdala, una petita ciutat riberenca al nord-est del llac de Galilea.

El fet de seguir Jesús per pobles i camins en una societat on la dona era un ésser dependent de pares o marit és un signe del seu caràcter lliure i decidit. Seguir Jesús va ser la seva opció. Un seguiment

■ MARIA MAGDALENA

LA NOU LI CONFIA EL PATRONATGE

2

coratjós més enllà de les convencions i les normes de l'època. Per això quan arriba el moment terrible i tràgic de l'empresonament, judici i crucifixió del seu mestre estimat, quan tots els homes seguidors de Jesús, fins i tot els apòstols escollits, l'abandonen i s'amaguen acovardits, Maria Magdalena ni fuig ni s'amaga, s'està allí, el més a prop que li permeten els soldats.

Les primeres en anar el diumenge, de bon matí, al sepulcre van ser aquell grup de dones seguidores de Jesús. Maria Magdalena com a protagonista. Després de la tragèdia de la crucifixió i de la mort, després de l'obligada inactivitat del dissabte, l'endemà, de bon matí, elles se'n van al sepulcre, per ungir el cadàver segons el costum jueu. La sorpresa és que es troben que la gran pedra sepulcral ja havia estat apartada. Què ha passat? Qui ha robat el cos?, es pregunten i la resposta fou aquesta: "Per què busquen entre els mots aquell que viu? No és aquí. Ha ressuscitat. Anem a anunciar-ho als deixebles. Amb la mort, només li quedava el cadàver, ara ni això. Però Jesús, el Senyor, el seu estimat li diu: Vés a trobar els meus germanis digues-los....." Així és com Maria es converteix en la primera enviada de Jesús. Aquí s'acaba el que sabem sobre Maria Magdalena. La tradició més antiga

la situa uns anys després a la ciutat d'Efes (Turquia) juntament amb la mare Maria i l'apòstol Joan. Allí morí i el seu cos fou trasllada a Constantinoble.

Sigui com sigui, la seva memòria va romandre molt viva entre les primeres comunitats i esglésies cristianes d'aquelles regions de l'Europa oriental. Un signe el trobem en la seva presència a les pintures cristianes més primitives.

No obstant això, l'augment del caràcter masculí en l'organització eclesiàstica conduí a posar una certa sordina a la veneració de Maria de Magdala. Val la pena llegir la narració de Lluc 7, 36-50 reveladora del tarannà de Jesús. Sigui com sigui, el que és un fet és que Maria Magdalena, prostituta penedida que esdevé seguidora i amiga de Jesús, es convertí en una figura d'importància cabdal en el cristianisme occidental de l'Edat mitjana.

Després de la Mare de Déu, compartí protagonisme amb els grans apòstols. Dues mostres: Una és la quantitat d'esglésies, ermites i hospitals sota el seu patrocini. Més de 150 al País Basc. L'altra és la seva gran presència en pintures i escultures.

Sta. Mª Madalena de Jusepe de Rivera

És una llàstima no poder precisar quan li va confiar el patronatge el poble de la Nou de Gaià. El llibre més antic de l'arxiu parroquial, començat el 7 de desembre de 1771, ja ens parla de l'església de Sta. M. Magdalena dient que, aleshores, era una vicaria sufragània d'Altafulla, servida per un vicari de la Riera.

De la Nou santa patrona
beneïu poble i conreu;
Si del vostre ajut s'honora
que us imiti estimant Déu.
Desterreu tota malura,
pedra, glaç, fam i secada
puig que féreu tal esmena
vulgueu ser nostra advocada.

■ TEATRE

■ 9 TEATRE

4 OBRES ESTRENADES I UNA EN ASSAIG

Pel 9 Teatre

El grup de teatre de la Nou de Gaià, 9teatre, està assajant una nova obra que pretén estrenar-la dins els actes que se celebren amb motiu de la festa dels sants Cosme i Damià. Aquest cop, portaran a escena una adaptació de dos contes d'un dels escriptors de més anomenada i prestigi de les lletres catalanes, Pere Calders, de prosa directa, precisa, pulcre i històries surrealistes. Hi Intervindran M. Josepa Figueras, M.T. Figueras, Gerard López, Abel Martí i Òscar Martí, Roland Engelke, Andrea Torres i Laura Pallarès.

El grup va formar-se l'any 1998 fruit de l'interès d'un grup de persones del poble pel teatre i com una activitat més per dinamitzar-ne la vida cultural. Des de llavors, han portat a escena quatre obres, totes elles del gènere de la comèdia, les quals han comptat amb la participació d'un extens elenc de joves del poble. El No tia, de Ramón Folch i Camarasa, Stop al Matrimoni de Nicasi Camps i Pinós El veí de Francesc Lorenzo i una

obra original escrita per Ignacio S. Mincholed, un dels membres del grup.

El ball de Santa Maria Magdalena

Fa uns quants mesos 2 representants del grup, juntament amb l'alcalde, ens desplaçarem a l'Arboç per aconseguir el text original del Ball de Santa Maria Magdalena, escrit pel que fou mestre de la Nou, Francesc Andreu Rovira, a cavall de la dècada dels anys 30-40, el qual posteriorment va traslladar la seva residència a aquella bonica vila del Penedès amb patrimoni modernista de primer nivell i gran tradició castellera.

L'alcalde havia tingut coneixement, casualment, que la vídua del Sr. Andreu, Na Josepa Casas Martí, una senyora amable, de conversa distesa i tracte cordial, guardava curosament l'original d'aquell ball, el qual s'havia representat durant la Festa Major de l'any 1940, durant tres dies consecutius (21,

22 i 23 de juliol), una vegada acabada la Guerra, sota l'arcada de la pallissa del Castell, actualment

propietat de Concha González.

Del manuscrit original se n'han fet 2 còpies, una d'elles dipositada a l'Ajuntament i que està a disposició de tothom. I, amb un agraïment profund, se'n retornà l'original a qui durant tants anys l'havia preservat i a qui li devem que el ball pugui ser representat novament, si aquest és el desig, respectant íntegrament el text original.

L'obra, que s'inclouria dins dels tradicionals balls parlats, fou interpretada per un nodrit grup de joves de la Nou d'aquella època, alguns d'ells malauradament ja no estan entre nosaltres, i de tots els que varen intervenir-hi en volem fer una especial menció: Carme Cañellas, Maria Figueras, Josepa Casas, Miquel Virgili, Àngel Virgili, Joan Gil, Joan Martí, Miles Dalmau, José Dalmau, José Mercader, Cosme Duch, Lluís Martí, Josep Gallofré, Marian Virgili, Estanislau Baduell, Leandre Virgili, Ventura Ramón, Ma. Neus Casas, Teresa Baduell, Maria Virgili, Maria Duch, Teresa Ros, Roser Duch, Maria Rovira i Josep Sordé. En el llibre també hi queda recollit el lloc on es va llogar el vestuari i l'orquestra que va acompanyar als intèrprets.

Comentà la Sra Andreu, el gran esforç que havia hagut de fer el

Excavacions
A. Cantón

Treballs amb martell, miní i camió

Excavacions Autorí Cantón, S.L. - N.I.F. B-43 477 124
Avgda. Catalunya, 58 - Tel. 977 65 52 56
Tels. mòbils 659 83 51 16 - 659 67 20 77
43763 LA NOU DE GAIÀ (Tarragona)

■ 9 TEATRE

PER SANT COSME LA
PROPERA ESTRENA

seu difunt marit, el Sr. Francesc Andreu per convèncer el capellà i així poder-la representar, ja que aquell en un principi s'hi oposava. Sens dubte que una vegada vist, el mossèn va comprendre que el ball, lluny de ser una ofensa, enaltia la Santa.

També ens hem assabentat que no tothom que va voler participar-hi va poder. Aquells que més s'havien posicionat en el bàndol vençut o eren poc de missa els va ser prohibit intervenir-hi. No hem d'oblidar que les representacions van tenir lloc en un clima post - bèl·lic, just acabada la sagnant Guerra Civil espanyola. Per sort, els odis i rancúnies d'aquella Guerra han quedat enterrats però això ens hauria de servir de lliçó, sobretot als qui les decideixen, per tenir sempre present que en una Guerra no hi ha guanyadors, tothom n'és víctima, i que la Guerra només porta odi i venjances. La Pau és l'únic camí.

PERRUQUERIA UNISEX

Josepa F.
✂

DEPILACIONS • MANICURES • PEDICURES

OBERT AL MIGDIA

Adrià, 7 · baixos · Tel. 23 12 67 - 43004 TARRAGONA

■ LLIBRES

■ L'OMBRA DEL VENT

UN DELS DARRERS
ÈXITS LITERARIS
Consell de Redacció

LNG recomana aquest èxit literari d'un autor desconegut però que rebrà l'atenció de crítics i lectors a partir d'aquesta gran novel·la que transcorre a la Barcelona gris de la postguerra.

Autor: Carlos Ruiz Zafón
(Barcelona, 1964)

Editorial Planeta, S.A. 2001

Finalista premi Fernando Lara de Novel·la any 2000

Sinopsi:

El 1945, Daniel, un nen de 10 anys, camina de la mà del seu pare, el llibreter Sempere, per visitar El Cementiri dels Llibres Oblidats, un racó secret perdut entre els ombrívols carrers de la Barcelona vella. En el laberint de prestatgeries carregades de llibres de tota índole i gènere s'hi troba el misteri de l'inacabat, obres i autors víctimes de la fràgil i fugissera memòria.

Hi ha una regla no escrita segons la qual a la primera visita, el recent arribat ha d'escollir un llibre per rescatar-lo i protegir-lo de la desmemòria. Daniel escull un volum que porta per títol L'Ombra del Vent,

signat per un autor desconegut, un tal Julià Carax.

Només alguns llibres són capaços de produir aquella fascinació inexplicable que s'apodera per sempre d'una part de la nostra vida, una comunió febril i intransferible entre autor i lector. Durant vuit anys Daniel portarà a terme una incansable cerca de Julià Carax, escriptor de vida evanescent, desaparegut el trist estiu del 36. L'ombra de Carax portarà al jove Sempere a ressuscitar un passat perillós, una trama d'amors desgraciats, odis i venjances immisericordes i veritats mai desvelades, en la qual apareixen inquietants similituds amb la pròpia existència de Daniel. Equívokes voltes plenes de les misèries de la guerra, amors truncats, fatalitat i mort, on la passió per la literatura exerceix de màgic amfitrió.

■ MANUEL VÁZQUEZ MONTALBÁN

UN REFERENTE INTELECTUAL

Jesús Ma. Gómez

He comenzado hace unos días a leer Milenium, la última novela de Manuel Vázquez Montalbán, del mismo modo que he leído a lo largo de los años todas sus novelas: disfrutando, aprendiendo y enganchado en su aventura; sólo que ahora, siguiendo la vuelta al mundo de Carvalho y Biscúter, la narración me conmueve más allá del relato.

“Cuando termine el viaje no podremos llegar a conclusiones parecidas, porque usted lo inició en un lugar y yo en otro, aunque aparentemente saliéramos del mismo puerto en el mismo barco. Tampoco tenemos por qué coincidir en el final.

- ¿Y en la finalidad?
- No se me ponga demasiado culto. ¿Qué entiende usted por finalidad?
- El para qué. Para qué haces tú el viaje y para qué lo hago yo.

Biscúter no respondió inmediatamente pero sus ojos iluminados indicaban que había entendido perfectamente la pregunta y que tenía una respuesta que emitió gozoso, riendo mediante una carcajada rota:

- Yo hago el viaje para crecer, jefe, y usted para despedirse.”

Su verdadera aventura terminó en el aeropuerto de Bangkok un día de octubre del 2003, y a mí, creo que como a muchos de mi generación, me dejó un poco huérfano, no sólo como adicto lector de sus novelas, poemas, ensayos y artículos de prensa, sino también, y sobre todo, porque su persona constituía un referente intelectual de integridad y honradez insustituibles.

En pleno desmoronamiento de la izquierda, cuando Eduardo Haro Tecglen le preguntó por sus razones para continuar en el partido comunista, contestó: “Por no traicionar al militante de base”. Será difícil encontrar, en tiempos manejados sin pudor por el poder del dinero, a alguien que como él no traicione ni sus ideas ni a su gente, alguien capaz de llegar al final de su aventura sin cesar en el empeño solidario hacia cualquier nueva esperanza. La causa zapatista, el pacifismo antiamericano o los movimientos antiglobalización fueron las últimas llamadas a las que acudió sin dudar.

Carvalho y Biscúter viajaban anoche por el Afganistán de la nueva pax americana, y tuve que parar de leer emocionado por la omnipresencia sentimental de mi querido narrador que, sin embargo, ya no está entre nosotros porque

dejó parte de su alma volando con sus pájaros de Bangkok.

Quizás para ahuyentar el desasosiego, de pronto le imaginé en su casa, escribiendo y cocinando al mismo tiempo, como alguien me había contado que solía hacer, levantándose de tanto en tanto del ordenador para dar vueltas con una cuchara de madera al guiso del día. Mi admiración hacia su cultura gastronómica casi supera a la intelectual y más de una receta he sacado de sus libros... Durante unos minutos, con el libro sobre la almohada, me dejé llevar por ése y otros recuerdos de Manolo, unidos

■ MANUEL VÁZQUEZ MONTALBÁN

AMANTE DE LA BUENA COCINA

también al empeño del buen vivir, y de pronto una idea resbaló por mi mente antes de retomar el itinerario de Carvalho por Afganistán; una idea fugaz pero que justifica este comentario si la pura expresión de mi lamento como adicto truncado a la obra de Manuel Vázquez Montalbán no fuera suficiente justificación: El arte del buen comer, como el de disfrutar de los placeres implicándose en la aventura de la vida, sea cocinando o solidarizándose con el vecino, tan presentes en él y en su obra, podrían figurar en un hipotético decálogo de requisitos esenciales para una buena salud individual y social. Globalizadora? ... Ya, ya sé, con perdón...

FRI-NOU

JOAN MONTRAGULL CIVIT

Aire condicionat
i
refrigeració

Tel. 677 696 901

■ OPINIÓ

■ CIVISME I EDUCACIÓ A LA NOU I ARREU

LA COL·LABORACIÓ CIUTADANA.
IMPRESINDIBLE

Òscar Martí

El civisme és una mostra d'educació, que és un concepte més ampli. Així, hi pot haver persones molt educades i que també tinguin actituds poc cíviues, sempre reprovables. En principi això pot semblar una incongruència i el cert és que, normalment, civisme i educació es donen la mà. En altres paraules, el civisme diu molt de l'educació de les persones.

Les persones som éssers socials que, en viure en societat, hem establert unes normes bàsiques de convivència. El civisme, que també depèn de fets culturals i costums, seria respectar aquestes normes i als altres, com a éssers socials que som en primer terme i, després, com a éssers civilitzats.

Possiblement la formació de les persones, en termes generals, ha millorat amb el desenvolupament de les societats. Però, i l'educació i el civisme? Es pot considerar que una societat ha progressat sense tenir-ne en compte els valors humans? Jo crec que no. El progrés no només s'ha de mesurar en termes econòmics o de millores en la qualitat de vida o de benestar social.

De què serveix que millorem tots aquests aspectes si no ho fem també com a persones civilitzades?

Paradoxalment, alabem societats

com la suïssa, on és difícil veure un paper al terra, o sorprèn com, sense cap control, els usuaris accedeixen al transport públic havent pagat prèviament el tiquet, o els diaris estan a l'abast de tothom en els carrers i la gent a l'hora de retirar-los en deixa dipositat el preu.... La societat suïssa és un paradigma de civisme i educació.

Per què no som capaços de reproduir aquests comportaments en aquest país nostre? Per què no hi ha una veritable consciència ciutadana en termes cívius? Per què no està mal vist, per exemple, tirar els papers al terra? I, lamentablement, per què aquesta manca de civisme també es dona i va en augment a la Nou? Per què no fem de la Nou i del nostre país, des dels comportaments individuals de cadascú de nosaltres, una Suïssa?

Hi ha qui fins i tot excusa la seva manca de civisme dient que així es creen llocs de treball, com, per exemple, el dels escombriaires. Però, ¿quants diners han de gastar les administracions per mantenir els pobles i ciutats netes quan podrien destinar-se a altres menesters com, per exemple, a millorar els escassos serveis públics o les paupèrrimes prestacions de la Seguretat Social? O, en casos com el de la Nou, que l'Ajuntament

■ CIVISME I EDUCACIÓ A LA NOU I ARREU

ESTEM TOTS
IMPLICATS

2

no té mitjans econòmics suficients i, per tant, es fa imprescindible la col·laboració ciutadana per tenir un poble net.

Cal, des de tots els estaments i persones implicades en l'educació (administració, mestres, pares) –sense que això vulgui dir que només afecti als més joves–, que es faci un esforç decidit de conscienciació perquè el problema rau principalment en la manca de consciència ciutadana. A la Nou i a tot arreu, la gent ha de saber que llençar un paper, les cigarretes o els xiclets a terra embruta, que rentar els cotxes al carrer embruta (curios comportament: ens netegem nosaltres i embrutem l'espai comú), que la merda dels gossos embruta, que tirar runes d'obres o deixalles a qualsevol lloc embruta, o pitjor encara, que destrossar el mobiliari urbà com la marquesina de l'autocar és un acte vandàlic ... Que n'hi ha prou amb una sola actitud irresponsable i insolidària perquè en sortim perjudicats tots.

Que la imatge de la Nou no estigui pel terra, per culpa d'un terra brut, depèn de tots i cadascun de nosaltres.

■ FÒRUM 2004

LA TRANSFORMACIÓ URBANÍSTICA
D'UNA ZONA DEGRADADA
Òscar Martí

Què és el Fòrum? Aquesta és una qüestió que sovint la gent es planteja envers el gran esdeveniment cultural que la ciutat de Barcelona ha creat i que se celebra durant aquest any 2004. Podríem definir el Fòrum com un encontre mundial de les cultures que es basa en tres eixos: pau, diversitat i desenvolupament sostenible. Però més enllà de descriure'n els continguts, avui vull parlar sobre la gran reforma urbanística que ha sofert la zona on se celebra.

El Fòrum va sorgir d'una idea de l'actual president de la Generalitat, llavors alcalde de Barcelona. La ciutat havia celebrat amb èxit els millors Jocs Olímpics de la història, que l'havien situat en el mapa i havia permès dotar-la d'unes infraestructures del tot imprescindibles pel correcte funcionament d'una gran ciutat: Un anell viari, l'ampliació de l'aeroport de la mà de Bofill, la recuperació de part de la façana marítima amb la creació d'un port esportiu i la urbanització d'un barri modèlic, la Vila olímpica, ideat per Oriol Bohigues, on abans hi havia vies de tren i naus industrials en desús; sense oblidar la construcció d'una torre de telecomunicacions de l'arquitecte Norman Foster i de l'anella olímpica de Montjuïc i altres instal·lacions esportives, com la joia del polivalent palau Sant Jordi del japonès Isozaki.

Deu anys després de la nominació de ciutat olímpica pel Comitè Olímpic Internacional, presidit pel barceloní J.A. Samaranch, a Lousana, Barcelona tenia certa nostàlgia i decaïment, i necessitava un nou pretext per continuar la transformació urbanística del seu litoral, dotar-se novament d'altres equipaments i tornar a celebrar un esdeveniment de projecció mundial que consolidés la seva explosió turística. En primer terme es pensà en organitzar una Exposició Universal però va resultar ser un intent fallit ja que s'havia exhaurit el termini per a sol·licitar-la. Fou així com va idear-se una nova cita cultural d'abast mundial que amb el temps va donar lloc al Fòrum Internacional de les Cultures, projecte que va rebre l'unànime suport de la UNESCO presidida per Federico Mayor Zaragoza.

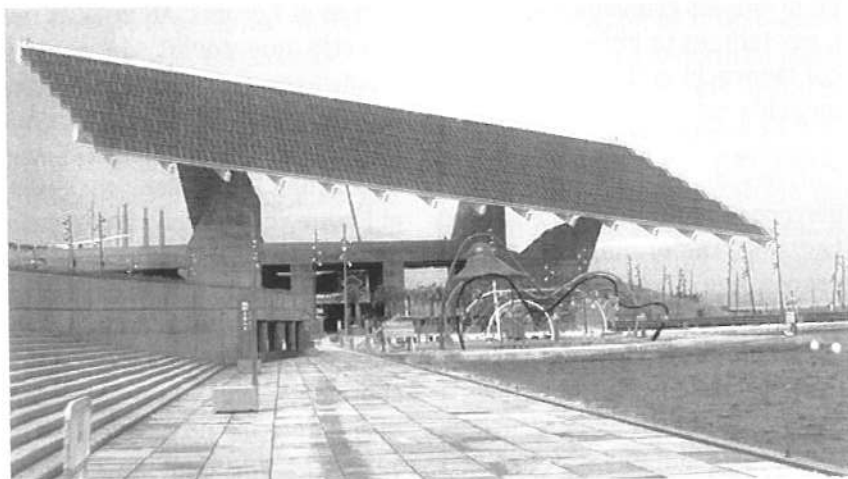
Barcelona no és capital d'estat que disposi d'inversions públiques que la posin al dia contínuament i històricament ha hagut de recórrer a la celebració de grans esdeveniments per aconseguir els equipaments i les infraestructures que ha necessitat. A part dels inoblidables JJOO del 92, la ciutat comtal havia organitzat dues exposicions universals, la de 1888 amb la qual va recuperar per a la ciutat la Ciutadella, va urbanitzar el passeig de Colom i aixecà

■ FÓRUM 2004

NOUS EQUIPAMENTS PERMETRAN ORGANITZAR CONGRESSOS DE GRAN FORMAT

monuments com el de Colom i l'arc de Triomf, i la de 1929 amb la qual va urbanitzar la muntanya de Montjuïc, la plaça d'Espanya amb la font de l'arquitecte tarragoní deixeble de Gaudí, Jujol, l'avinguda de Maria Cristina projectada per Puig i Cadafalch, amb les dues torres venecianes, la font màgica de Carles Buigas, el Palau Nacional, actual seu del MNAC i els pavellons que avui dia utilitza la Fira de Barcelona.

En el mapa de la ciutat quedava pendent d'urbanitzar un triangle just a la desembocadura del Besós, al final de la Diagonal, on es localitzaven una central tèrmica, una incineradora i una depuradora. Era el traster de l'àrea metropolitana. El creixement de la ciutat havia portat a situar aquella àrea marginal en el centre d'una àrea metropolitana amb més de 4'5 milions d'habitants. La Diagonal, tal com l'havia projectat Cerdà, arribava finalment al mar, al Poble Nou les indústries tradicionals deixaven pas a les tecnològiques a través del projecte 22 @. Pel seu cost econòmic era del tot impossible traslladar aquelles instal·lacions i l'única manera d'actuar en aquella zona deprimida era mitjançant la integració. I és així com Barcelona ensenya al món una nou model urbanístic que serà un referent per a moltes altres ciutats.

Acebilló, el màxim responsable de l'urbanisme de la ciutat, va projectar el recinte, que afecta un superfície de més de 180 hectàrees (uns 180 jardins del Cercat). La depuradora quedaria coberta i a sobre hi hauria una gran plaça, la segona plaça més gran del món, es guanyaria terreny al mar per deixar en segona línia la central tèrmica, es construiria un nou port esportiu, el de Sant Adrià, uns parcs amb auditoris per celebrar-hi espectacles a l'aire lliure davant del mar, una zona de banys, jardins, un zoo marí, l'edifici Fòrum, un gran centre de convencions, hotels-oficines, equipaments universitaris....I la major part de les obres s'havia d'acabar en el temps rècord de 1000 dies per estar a punt per a la celebració del magne esdeveniment.

També aquest cop la ciutat havia pensat construir aquells

equipaments per poder competir en primera línia amb les grans ciutats del continent. L'edifici Fòrum i el centre de convencions serviran per atraure l'organització de congressos de gran format i cabuda que per manca d'un espai adient no es podien organitzar.

L'edifici Fòrum, obra dels arquitectes suïssos Herzog & De Meuron, està a cridat a ser una icona de la nova Barcelona. És triangular, té les parets d'un blau intens i textura rugosa, i està situat a l'entrada del recinte. Queda suspès per només 13 punts de suport, quan en una estructura tradicional d'aquelles dimensions n'hi hauria d'haver més de 300. Sota l'edifici, hi ha un gran auditori i a la coberta, una làmina d'aigua que a vista d'ocell dóna la sensació de ser la prolongació del mar proper. Els arquitectes van fer una obra

■ FÒRUM 2004

UN REFERENT URBANÍSTIC MUNDIAL

pensada per Barcelona i en l'entorn que l'envoltaria. D'aquesta manera, van idear una construcció que tingués poca alçada en contrast amb les torres, hotel i oficines, que el rodegen. Durant la seva construcció, va sofrir un incendi que sortosament no va afectar l'estructura i va haver de canviar-se el sistema constructiu per poder-lo acabar a temps, encaixant-se la part suspesa construïda a banda amb les columnes que la sostenen.

Ben a prop de l'edifici Fòrum, al carrer de Taulat, s'aixeca el més gran centre de convencions del sud d'Europa connectat amb l'edifici Fòrum a través d'un pas subterrani. És obra de l'arquitecte Josep Lluís Mateo que ha concebut una edificació amb cabuda per a 15000 assistents, diàfan (sense columnes), lleuger (d'estructura metàl·lica) i polivalent (l'espai podrà dividir-se segons les necessitats). La façana està coberta per una persiana metàl·lica que forma ondulacions. En un extrem se situa una de les torres d'oficines amb façana al carrer de Taulat, amb un perfil gairebé nord-americà.

Per a molts no s'ha assolit el resultat esperat. Acostumats a l'arquitectura-escultura com la del museu Guggenheim de Bilbao, obra de Frank O'Gheri, o la de la Ciutat de les Arts de València de Santiago

Calatrava, l'edifici Fòrum no resulta tan espectacular, tot i que no cal negar-ne la gran dificultat constructiva.

El conjunt urbanístic, fet amb criteris sostenibles, amb el parc dels auditoris de Zaera-Polo, el

port esportiu inspirat en els ports naturals de Mallorca, molt diferent al port olímpic o altres ports similars, la placa foto-voltàica amb forma de pèrgola, que és capaç de generar l'electricitat equivalent a la que necessita una població de 1000 habitants, d'una bellesa rotunda, la recuperació del fons marí, la regeneració del riu Besós, el soterrament de les línies d'alta tensió situades als marges del riu, el parc de Diagonal-mar, dissenyat pel malaurat Enric Miralles, és una transformació urbanística de gran abast, ambiciosa,

sense precedents i imaginativa, i situa a Barcelona com una ciutat innovadora, mantenint-la com un referent urbanístic a nivell mundial.

Hi ha qui critica que l'urbanisme de la zona no és el típic d'una ciutat mediterrània com Barcelona, per l'alçada de torres de més de 30 plantes, que addueixen a una especulació desmesurada amb la connivència de l'ajuntament, hi ha qui, paradoxalment, considera que els edificis no tenen suficient altura, i ja em permetreu que doni la meua opinió alineant-me amb aquells que aplaudeixen la reforma, sobretot pel seu risc i ambició, per l'impuls de regeneració a una de les zones més degradades de Barcelona i perquè la ciutat del segle XXI no es pot fer com la del XIX. També París va crear el barri de negocis de la Defense a semblança de les ciutats nord-americanes, trencant radicalment amb el seu urbanisme europeu i arquitectura homogènia. A la zona Fòrum, la ciutat ha canviat la seva escala.

David Pallarès

Avda Catalunya 60
43763 La Nou de Gaià
627572244-977655259
vitoi@conspallares.com

PALLARÈS
CONSTRUCCIONS

INFORMACIÓ

■ 5 AL DIA

FRUITES I HORTALISSES.

QUÈ CAL SABER-NE?

Núria Virgili

Ara que ve l'estiu, la calor ens convida a fer menjars fresquets i lleugers. Si alguna cosa té aquestes característiques són les fruites i hortalisses que tan presents estan a la nostra taula.

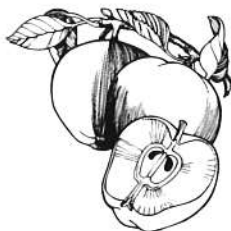
Coneguem-les una mica!

La fruita és una font important de vitamines, sobretot de les vitamines A i C i en menys proporció, de les del grup B. La quantitat de vitamines augmenta amb el grau de maduració de la fruita.

La fruita té un contingut en sucres (fructosa, sacarosa, glucosa) que oscil·la entre el 5 i el 18% i depèn del tipus de fruita i també del grau de maduració. Per exemple la poma o el préssec tenen un contingut de 10-12 grams de carbohidrats (sucres) per 100 grams de fruita, i en el cas de les cireres o el raïm és de 17 a 20 grams per 100. Això és important de conèixer-ho sobretot les persones diabètiques, perquè els permetrà variar més el tipus de fruita, només adequant la quantitat que en poden prendre, per evitar així la monotonia i gaudir de la gran varietat que hi ha. També la fruita té un elevat contingut en aigua entre el 80 i 85% que porta associada una gran quantitat de substàncies d'alt valor nutritiu així com minerals.

Els àcids de la fruita i altres

substàncies aromàtiques actuen juntament amb l'aigua que conté i li donen un gust refrescant. El gust de cada fruita dependrà de la proporció d'àcid, del sucre i del contingut amb substàncies aromàtiques.

Les verdures i hortalisses també es caracteritzen per un alt contingut en aigua generalment entre el 85% i el 95%. La majoria no contenen pràcticament grassa i les proporcions de proteïnes i d'hidrats de carboni són en general molt baixes; les arrels contenen una major proporció d'hidrats de carboni (patates, pastanagues,...) i en els llegums hi ha més proteïnes. En general el seu valor calòric és baix: la majoria d'hortalisses no superen les 50 calories per 100 grams de part comestible.

Les hortalisses són una font important de vitamines i d'elements minerals, que es

poden perdre per acció de la llum, l'aire, i de la calor. D'altra banda en coure-les en aigua, aquesta en dissol les sals minerals i algunes vitamines. Per això, pot ser interessant d'aprofitar l'aigua de la cocció per a preparar sopes o purés o bé consumir-les crues o sense una cocció excessiva. I, quines quantitats n'hem de pendre?

L'aconsellable són de 2-3 racions de verdures i hortalisses crues i cuites i també 2 o 3 peces de fruita cada dia. Per a molts això és bastant senzill però en els nens i nenes a vegades arribar-hi els costa una mica més. Per aquest motiu és fan campanyes per anar introduint aquests aliments com la de "Campanya 5 al dia" que és el nombre desitjat, o "els esmorzars saludables" en els que alguns menuts han participat. A veure si entre tots ho aconseguim!

"Amb 5 al dia tindràs tota l'energia per ballar a tota pastilla aquest rock vegetarià".....

www.5aldia.es

MESTRAL AGRÒNOMS, S.L. ENGINYERIA DEL MEDI AMBIENT
C/ Raval Martí Folguera, 8, 3r. 2a. 43201 Reus (Baix Camp)
Tel. 977 12 70 27 • Fax. 977 12 70 58 mestral@tinet.org

■ METEOROLOGIA

■ RESUM METEOROLÒGIC

DADES DESEMBRE,

2003 - MAIG 2004

Enric Rafi

MITJANES

	Temo. Màx.	Temp. Mín.	Temp. Mitja	Pluja
DESEMBRE	15.06°C	9.40°C	12.20°C	22 mm
GENER	16.00°C	6.48°C	11.20°C	8 mm
FEBRER	14.34°C	4.83°C	9.5°C	104 mm
MARÇ	15.7°C	6.8°C	11.2°C	85mm
ABRIL	17.5°C	8.7°C	13.1°C	92.4 mm
MAIG	20.6°C	12.1°C	16.3°C	63.1mm

LES DADES MÉS DESTACABLES DEL PERÍODE COMPRES ENTRE EL DESEMBRE DEL 2003 FINS AL MAIG DEL 2004-06-18

Temperatura màxima absoluta: 26.0°C
Temperatura mínima absoluta: -2.0°C
Mitjana de les temperatures màximes: 16.5°C
Mitjana de les temperatures mínimes: 8.0°C
Temperatura mitjana dels 6 mesos: 12.2°C
Pluja recollida durant els ultims 6 mesos: 323.4mm
Dies de pluja: 37 dels quals 14 van ser inapreciables.
Dies de tempesta: 5 dies
Dies de boira: 10 dies

PETIT COMENTARI :

Cal destacar la generositat de pluja d'aquesta primavera, un fet no gaire freqüent i que feia anys que no es donava. Aquesta primavera s'ha repetit la inestabilitat que ja vam tenir a la

tardor del 2003, també força irregular.

Un altre fet destacable va ser la boira anomenada **costanera**, que es va produir durant la primera setmana de febrer (més habitual a principis de primavera que no pas en aquestes dates) . La sensació que vam sentir era més pròpia de la Plana de Lleida que de les nostres terres. Durant tota la setmana pràcticament no vam veure el sol.

El febrer va destacar també per les temperatures tirant a fresquetes i pels tres dies

de tempestes (fenomen estrany en aquest mes) produïdes per una bossa d'aire polar reduïda però molt freda. Va destacar la del dia 19 de febrer per la nit ja que a la Nou va nevar enmig de la tempesta molt elèctrica. Va ser una neu molt humida que ràpid va agafar i que lògicament tampoc va tardar en fondre's.

On sí que va agafar entre 6-7 cm va ser a Salomó aquella mateixa nit. I és que ja ho diu la dita "Trons d'hivern temps d'infern". Destacable les poques mestralades que hi ha hagut de moment aquest any . És per la seva absència que l'any de moment està sent humit.

■ METEOROLOGIA

■ RESUM METEOROLÒGIC

UNA ESTACIÓ METEOROLÒGICA

Voldria fer dos apunts abans d'acabar. El primer és que l'estació meteorològica que tinc i d'on extrec les dades està totalment equipada dels instruments més moderns i fiables que ara mateix es troben en el mercat. S'ha de tenir però en compte que l'estació està instal·lada al terrat. Aquest fet fa que hi pugui haver una variació, produïda per l'alçada, de temperatura entre el terra i el terrat. Així per exemple es podria donar el cas que l'estació marqués 2 graus positius i al terra hi hagués una lleugera capa de glaç, aquest fet pot passar ja que en temps anticiclonic i vent en calma les temperatures a 10 metres d'altura poden variar fins a 3.0°C. També s'ha de tenir en compte el factor que una glaçada comença a produir-se a partir que la temperatura baixa dels 3.0°C positius.

I per últim dir que l'estació meteorològica de la Nou de Gaià es pot consultar per internet a l'adreça. Aquí hi trobareu les dades de l'estació (pluja, vent, temperatura, etc.) actualitzades cada 15 minuts així com mapes satèl·lits, radars, previsions, foros, etc... Esperem que sigui profitosa pel poble, així com suggerir la possibilitat d'incloure-hi nous apartats d'informació fent així una web adaptada a les necessitats del poble.

■ ENERGIES ALTERNATIVES

■ ENERGIA SOLAR

NUESTRA CORRIENTE NO ENTRA POR "LA LINEA" Lutz Ewald

NUESTRA CORRIENTE SALE POR EL ENCHUFE, PERO NO ENTRA POR LA LINEA.

Nuestra nueva casa en la Nou de Gaià, Camino de Altafulla s/n, goza del mismo confort que otras casas y/o viviendas normales: cocina eléctrica, lavadora, lavavajillas, alumbrado en general, así como bombas de agua, agua caliente para cocina y baño, para calefacción, etc.

Pero la energía eléctrica nos la suministra el sol. 36 módulos solares fotovoltaicos transforman su energía térmica en eléctrica, almacenándola en un sistema de baterías. Mediante un transformador adquiere finalmente la tensión de 220 voltios necesaria para hacer funcionar las lámparas y los electrodomésticos.

El agua para el lavado, la ducha y la calefacción se calienta eléctricamente en un acumulador de 800 litros. De estos 150 son

para el agua corriente, los restantes 650 para la calefacción. Estos últimos se calientan según la temperatura externa.

Con cielo nublado o de noche se conecta automáticamente un generador, que carga las baterías hasta que queda asegurado el suministro eléctrico.

ELECTRICITAT - FONTANERIA

Joan Martí Gallofré

Jaume I, 2^a - D • Tel. 977 65 52 87

43763 La Nou de Gaià

■ L'AJUNTAMENT INFORMA

RESUM DELS PLENS

TELÈFONS D'INTERÈS

Principals acords dels plens municipals:

- Ple extraordinari del 19 de desembre de 2003

Acord per acollir-se a la convocatòria pública d'ajuts per l'arranjament i millora del segon tram del Camí de la Nou de Gaià a Altafulla per valor de 7160,02 • . S'aprova per unanimitat.

Acord d'aprovació de la sol·licitud d'ajuda de col·laboració del Ministeri de Foment i Departament Cultura per la concessió de l'1% cultural estatal. S'aprova per unanimitat.

- Ple ordinari del 5 de març de 2004

Aprovació rectificació anual inventari de béns. S'aprova per unanimitat.

- Ple extraordinari del 16 d'abril de 2004

Acord de revisió i sol·licitud de préstec a la Diputació de Tarragona per valor de 134.526,17•. Amb aquest préstec es finançaran inversions en marxa per l'Ajuntament per valor de 94.258,35• i a la vegada es renegocia les condicions de préstecs anteriors de la Diputació de Tarragona per valor de 40.267,82•; el nou préstec està subvencionat i es a tipus d'interès

del 0%. S'aprova per unanimitat.

Aprovació sol·licitud del ADF de la Nou de Gaià. S'aprova per unanimitat.

- Ple ordinari del 7 de maig de 2004

Acord d'adjudicació del contracte a l'empresa TEHORSA per les obres de construcció pel dipòsit pel servei domiciliari d'aigua de la població pel valor de 140.500•. S'aprova per unanimitat.

Aprovació del conveni urbanístic per la cessió d'aprofitament del Pla Parcial Sitgeta. S'aprova per unanimitat.

Moció de reconeixement al Molt Honorable Sr. Jordi Pujol y Soley (que presenta el grup de CIU). S'aprova per unanimitat.

Moció d'adhesió i suport per un domini .CAT per la comunitat lingüística i catalana (que presenta el grup EpLN-ERC de la Nou de Gaià). S'aprova per unanimitat.

Moció per a l'establiment del "cabal ecològic del riu Gaià (que presenta el grup EpLN-ERC de la Nou de Gaià). S'aprova pels membres de CIU i EpLN-ERC i amb l'abstenció dels regidors del PM.

AJUNTAMENT DE LA NOU
977 655257

CONSULTORI MÈDIC
977 655710

COL·LEGI PÚBLIC CODINETES
977 655390

CASAL MUNICIPAL
977 655564

FARMÀCIA
977 655515

CAP TORREDEMBARRA
977 643809

EMERGÈNCIES 112

BOMBERS 085

MOSSOS D'ESQUADRA
977 635300

GUÀRDIA
CIVIL TORREDEMBARRA
977 64 6005

HOSPITAL
SANT PAU I SANTA TECLA
977 259900

AMBULÀNCIES SANT PATRICI
977 555333

FECSA-ENHER
Atenció al client:
977 507750
Avaries:
900 770077

OFICINA CORREUS
TORREDEMBARRA
977 640528

■ MOVIMENTS DEMOGRÀFICS

BODES, NAIXEMENTS I DEFUNCIONS

Matrimonis 2004. La Nou de Gaià

Josep Duch Venteo i Yoany Hernández Gómez.	05-12-2003	Cuba. Ciudad de La Habana
Juan Virgili Duch i Sonia Gascón Quintillà	24-01-2004	La Paeria de Lleida
Pedro Espinar Real i Mónica Gutierrez Gutierrez	07-05-2004	Reg. Civil de la Nou de Gaià

Naixements 2004. La Nou de Gaià

Rut Dalmau Valls	02-01-2004	Hosp. Sant Pau i Santa
Tecla		
Adria Rey Virgili	29-01-2004	Hosp. Joan XXIII
Enric Martinez Martí	13-02-2004	Clinica Monegal
Abril Canton Guzman	02-05-2004	Clinica monegal
Arnau Virgili Cascon	27-05-2004	Hosp. Joan XXIII

Defuncions 2004. La Nou de Gaià

Rosa Duch Martí	01-04-2004	Tarragona
Maria Musté Casals	13-04-2004	La Nou de Gaià

■ MOVIMENTS DEMOGRÀFICS

BODES, NAIXEMENTS I DEFUNCIONS

Matrimonis 2004. La Nou de Gaià

Josep Duch Venteo i Yoany Hernández Gómez.	05-12-2003	Cuba. Ciudad de La Habana
Juan Virgili Duch i Sonia Gascón Quintillà	24-01-2004	La Paeria de Lleida
Pedro Espinar Real i Mónica Gutierrez Gutierrez	07-05-2004	Reg. Civil de la Nou de Gaià

Naixements 2004. La Nou de Gaià

Rut Dalmau Valls	02-01-2004	Hosp. Sant Pau i Santa
Tecla		
Adria Rey Virgili	29-01-2004	Hosp. Joan XXIII
Enric Martínez Martí	13-02-2004	Clinica Monegal
Abril Canton Guzman	02-05-2004	Clinica monegal
Arnau Virgili Cascon	27-05-2004	Hosp. Joan XXIII

Defuncions 2004. La Nou de Gaià

Rosa Duch Martí	01-04-2004	Tarragona
Maria Musté Casals	13-04-2004	La Nou de Gaià

Promogrup

L'EMPRESA PROMOGRUP DE TORREDEMBARRA
PROMOCIONA

LA NOVA ZONA RESIDENCIAL "LA SITGETA" DE LA
NOU DE GAIÀ, SITUADA A PLENA NATURALESA I
PRECIOSAS VISTES AL MAR I MUNTANYA.

IDEAL PER VIURE - HI TOT L'ANY

45.000 M2 D'URBANITZACIÓ AMB GRANS
AVINGUDES I ZONES VERDES.

FUTURES CONSTRUCCIONS DE CASES
UNIFAMILIARS, CASES ARRENGLADES I APARELLADES
DE DOS, TRES I QUATRE HABITACIONS.

GARATGE, BODEGA I JARDÍ A CADA CASA.

QUATRE VIVENDES DE DUES HABITACIONS AMB
GARATGE I TRASTER AL CENTRE DEL POBLE.

PROMOUEN:

BITETS LA NOU
PROMOCIONS PAULA
GAIÀ PROMOCIONS
INVERCAN 2004
KESSE PROMOCIONS
PROMOCIONS DAIMA

PODEM CONSTRUIR • LI LA CASA A LA SEVA MIDA

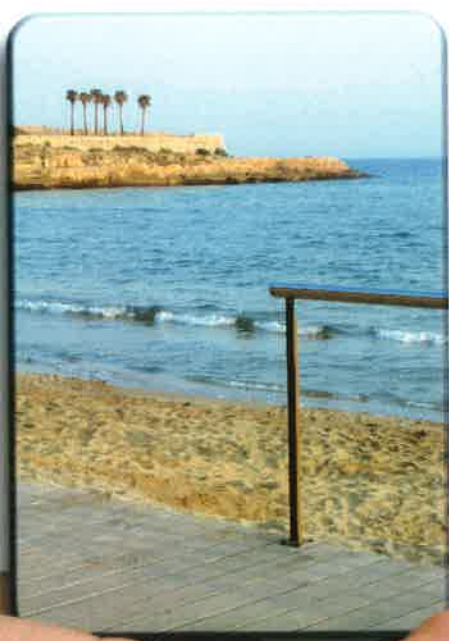
INFORMACIÓ I VENDA A FINQUES
ESTACIÓ - TORREDEMBARRA
TEL. 977 64 14 54

La Diputació a prop

turisme turisme turisme turisme turisme turisme turisme turisme turisme turisme

servei i resposta al turisme

El Patronat de Turisme de la Diputació coordina i dóna suport a les accions de foment del turisme amb els agents públics i privats de la Costa Daurada.

Durant l'any 2003 va participar en 21 fires i 1 promoció directa. Va visitar 10 països del continent europeu, 3 ciutats de l'Estat Espanyol i 6 ciutats catalanes.

En total es van recórrer 21.807 km. Es van atendre 27.356 consultes d'informació en els nostres taulells de les fires i es van rebre més de 395.000 consultes per internet.

Van visitar la Costa Daurada 94 periodistes especialitzats en turisme i 202 agents de viatge en visites professionals a la zona.

El Patronat va transferir com a ajuts un total de 241.000 euros als municipis turístics. Es van lliurar 8 projectes d'assistència tècnica a petits municipis de la Costa Daurada per tal d'ordenar la seva política turística i es va instal·lar el programa informàtic per facilitar i optimitzar la gestió de la informació, [l'e-costadaurada.info](http://e-costadaurada.info), a 4 municipis.

DIPUTACIÓ DE
TARRAGONA

COSTA DAURADA
PATRONAT DE TURISME
DE LA DIPUTACIÓ DE TARRAGONA

